

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 15 ВЕРЕСНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 37 VOL. CXII SEPTEMBER 15, 2006 No. 37

Невизнана правда про Голодомор

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Коли діждемось в столиці України центру пам'яті і вивчення Голодомору 1932-33 років? Я особисто не готовий битись об заклад, що такий центр скоро буде. Надто він не подобається певному сеґментові населення України і зовсім не подобається сусідній Росії, принаймні тій її частині, яка безупину страждає від синдрому переслідування, мовляв, весь світ проти нас.

Пересічному мешканцеві Уруґваю, чи Уґанди, мабуть, важко зрозуміти те, що в країні, де практично немає родини, в якої серед предків не було б жертв штучного голоду, все ще не має солідного центру вивчення цього страшного феномену. І це на порозі його 75-ої річниці.

Три роки тому, під впливом тиску з боку української діяспори, влада в Україні, зокрема в Києві, заметушилась у цій справі і почала шукати за місцем у столиці для такого пам'ятника. Тоді розвинулась дискусія про те, що Голодомор не так потребує величного пам'ятника, як популярно-наукового центру для вивчення Голодомору і розповсюдження інформації про нього. В цій дискусії взяв участь нині покійний американський історик д-р Джеймс Мейс, який поселився в Україні після проголошення самостійности, і який раніше був директором американської державної комісії для вивчення Голодомору. Він пропаґував науковий центр і музей, а пам'ятник – як додаток до такого центру.

Тоді, три роки тому, розпочались пошуки за місцем для пам'ятника Голодоморові – без великого ентузіазму, між іншим. Кожного разу коли столична влада запропонувала якесь місце - не завжди найкраще - з'являлась купа застережень і причин які вимагали нового пошуку. З приходом до влади Президента Віктора Ющенка віз рушив. Місцем для меморіалу вибрали схили Дніпра на північ від Печерської лаври - в околиці Аскольдової могили. Насамперед, Президент рекомендував насадити на схилі багато кущів калини на пам'ять жертв Голодомору і розпочати конкурс на побудову пам'ятника і музею. І тут знову, вже вкотре, виринула заковика. Пропонувалось збудувати центр національної пам'яті, в якому історія Голодомору була б одним із елементів. Все для того, щоб применшити наголос на Голодоморі 1932-33 років.

Недавно відбувся черговий конкурс на проєкт пам'ятника, і п'ять з найкращих були виставлені в будинку Спілки художників на Львівській площі. А 6 вересня там же відбулось „громадське слухання" на тему пам'ятників Голодомору, на якому головували академік Микола Жулинський і Павло Мовчан, голова Товариства української мови „Просвіта". В залі було з пів сотні зацікавлених членів громади. Серед них - два російськомовні ветерани. Принаймні такими вони себе представили. Їх завданням було торпедувати побудову пам'ятника Голодомору і вони це робили в кумедний спосіб.

Наприклад, хтось з присутніх запитав, чи про конкурс проєктів пам'ятників була інформація у засобах масової інформації. З президії назвали декілька газет і станцій телебечення. Серед газет назвали „Шлях перемоги" – і тут відразу скочив на ноги одиніз ветеранів, мовляв, бачите, за цим стоїть бандерівська газета, а я воював біля Тернополя і там „фашисти" нас убивали. (Чомусь те що небандерівські газети „Україна

(Закінчення на стор. 3)

У США та в світі вшановують пам'ять жертв 11 вересня 2001 р.

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. - У понеділок 11 вересня, 2006 року, в США відбулися жалобні заходи, присвячені п`ятим роковинам терактів 11 вересня 2001 року, внаслідок яких загинуло понад 3,000 осіб у Ню-Йорку, Вашинґтоні та Пенсильванії.

У Ню-Йорку вранці 11 вересня Президент США Джордж Буш відкрив заходи мовчазною церемонією.

Джордж Буш з дружиною Лорою опустили два вінки з білих і червоних гвоздиків і блакитних ірисів у два басейни, споруджені там, де колись стояли дві вежі-„близнюки" Всесвітнього торговельного центру (ВТЦ).

Потім подружжя взяло участь у Поминальній Службі в соборі Святого Павла, розташованому поблизу того місця, де стояли будівлі ВТЦ. „Ми пробули там, поблизу меморіялу, дивлячись на жахливе місце події у цьому фантастичному місці спокою. І лише це нагадало мені, що ворог все ще є, і він хотів би завдати шкоди знову", - сказав Президент після закінчення Богослужіння. Тоді Джордж Буш зустрівся з нюйоркськими пожежниками, які гасили вогонь п'ять років тому на місці трагедії.

Жалібні заходи в Ню-Йорку почалися з хвилини мовчання о 8.46 за місцевим часом, коли п`five років тому в один з хмаросягів Всесвітнього торговельного центру влетів перший з викрадених терористами літаків.

На місці, де стояли вежі-„близнюки", зачитано список, у якому вказано імена 2,749 загиблих під уламками цих будівель. Цього року список зачитали дружина чи чоловік і близькі друзі жертв терактів. Кожний з них вимовив 14 імен, а відтак передав слово наступному.

Оголошення імен було ще тричі перервано хвилинами мовчання - на згадку про моменти, коли ударові було піддано другий хмаросяг, а потім палаючі вежі одна за одною впали додолу. У всіх храмах Ню-Йорку пройшли Поминальні Служби.

Ввечері у небо над Ню-Йорком здійнялися два потужних стовпи світла, символізуючи зруйновані вежі Всесвітнього торгівельного центру.

Президент України Віктор Ющенко (ліворуч) та Посол США в Україні Вільям Тейлор під час зустрічі в Києві 11 вересня 2006 р. Фото: УНІАН

Посадник Ню-Йорку Майкл Блумберґ зауважив: „П'ять років минуло, а ми досі разом, як один. Ми повертаємося сюди, щоб згадати цю річницю і кожну особу, яка тут загинула – тих, кого ми знаємо, і кого – ні. Згадка про них – у наших серцях".

Того ж дня Президент Джордж Буш з дружиною побували в двох інших місцях падіння літаків - у штаті Пенсильванії, де завдяки героїчним діям пасажирів того літака терористам не вдалося долетіти до Вашинґтону, і у Вашинґтоні на місці у Пентаґоні, який п'ять років тому був частинно зруйнований терористами-смертниками.

Ввечері 11 вересня Джордж Буш звернувся до нації зі спеціяльною промовою. Він наголосив, що країна перебуває у стані боротьби за захист способу життя вільних демократичних країн: „Америка не прагнула цієї війни, і кожен американець волів би, щоб вона скінчилася. Я теж цього хочу. Але ця війна триває, і вона не завер-

(Закінчення на стор. 3)

Юлія Тимошенко звинуватила Віктора Януковича у махінаціях з цінами на газ

КИЇВ. - Провідник БЮТ Юлія Тимошенко, виступаючи 13 вересня у Верховній Раді, звинуватила прем'єр-міністра Віктора Януковича та міністра палива й енергетики Юрія Бойка в причетності до махінацій із компанією „РосУкрЕнерго". У зв'язку з підвищенням цін на комунальні послуги вона сказала, що нічого спільного між цінами на російський газ і цінами на газ для населення бути не може. „Сьогодні газ купують за 114 гривень, а людям продають по 440 гривень. Ціни завищені свідомо, в основі - велика газова махінація", - сказала Ю. Тимошенко. Вона заявила зі знанням справи, що початок такої схеми було закладено у 2004 році ще за правління Президента Л. Кучми.

Звинувачення пролунало напередодні зустрічей В. Януковича з керівництвом НАТО в Брюселі, щоб привернути увагу представників НАТО до прозорості влади в Україні. Депутати від Бльоку Юлії Тимошенко бльокували трибуну під час голосування у Верховній Раді проєкту постанови щодо Тимчасової слідчої комісії з розслідування об'єктивності підвищення газових тарифів для населення.

Тим часом 13 вересня голова Верховної Ради Олександер Мороз з помітним відтінком задоволення повідомив, що троє народних депутатів фракції БЮТ перейшли до антикризової коаліції. І зачитав відповідні заяви Максима Луцького, Інги Вершиніної та Дмитра Крючкова.

За перехід в антикризову коаліцію платять від 3 до 5 млн. долярів, повідомила Ю. Тимошенко. Вона зазначила, що її фракція буде домагатися того, щоб депутатів, які за гроші перейшли в коаліцію, було позбавлено депутатського мандату. Ю.Тимошенко пообіцяла, що незабаром депутати фракції БЮТ виступлять із трибуни Верховної Ради і розкажуть, що їм пропонувалося за перехід. Олександер Турчинов негайно заявив, що БЮТ готовий розпочати судові процеси проти депутатів своєї фракції, котрі увійшли до антикризової коаліції. Він зазначив, що зрадники в історії України завжди були. Але жодних юридичних перспектив судова справа БЮТ не мала б. Не допоможуть і заяви про готовність скласти депутатські повноваження, які зібрала свого часу з членів своєї фракції Ю. Тимошенко. Вони суперечать Конституції і праву громадянина на вільний вибір.

За матеріялами ЗМІ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Депутатські повноваження втратило 12 депутатів

КИЇВ. - Верховна Рада України 12 вересня, під час ранкового пленарного засідання, позбавила повноважень 12 народних депутатів, яких було призначено на посади у виконавчій владі. Зокрема депутатського мандату позбавили „реґіоналів" - прем'єра Віктора Януковича, а також віце-прем'єрів Миколу Азарова, Андрія Клюєва, міністрів Володимира Рибака, Василя Джарти, Сергія Тулуба, соціялістів Станіслава Ніколаєнка, Миколу Рудьковського, „нашоукраїнців" Бориса Тарасюка та Юрія Павленка. Депутатського місця також позбулися голова Фонду державного майна Валентина Семенюк (СПУ) і генеральний директор „Укрзалізниці" Володимир Козак (Партія Реґіонів).

Єдиним урядовцем, який не подав заяви до парляменту з проханням позбавити його депутатських повноважень, є міністер юстиції Роман Зварич („Наша Україна").

Д. Табачник - за свободу вибору мови

КИЇВ. – Віце-прем'єр України Дмитро Табачник вважає, що держава має підтримувати використання української мови для офіційних установ, проте в громадянському суспільстві має існувати свобода вибору мови спілкування. Говорячи про це 9 вересня, Д. Табачник сказав, що підтримує, як він це назвав, „европейську формулу": 'для державних цілей і установ, освіти – повна підтримка державної мови; для громадянського суспільства – послідовне відстоювання свободи вибору мови спілкування, закріплення законом правового статусу мов національних меншин'. Відповідаючи на запитання про включення у програму уряду пункту про державний статус російської мови, Д. Табачник повідомив, що наразі проєкту програми діяльности уряду немає, проте, мовляв, уряд уникатиме позицій, які, як він висловився, могли б викликати збудження в суспільстві. Під час виборчої кампанії у гаслах Партії Реґіонів, соціялістів та комуністів лунали заклики до надання російській мові статусу другої державної. Пропрезидентська „Наша Україна", яка веде переговори про коаліцію з тими трьома політичними силами, дотримується позиції щодо єдиної державної української мови. Проте, під час засідання уряду 30 серпня журналісти отримали прес-реліз, в якому серед окреслених завдань нового Кабміну в галузі гуманітарної політики йшлося про визнання російської мови другою державною в Україні. Пізніше віце-прем'єр Дмитро Табачник відкинув такі наміри уряду, сказавши, що до журналістів потрапили попередні матеріяли, які готувало Міністерство економіки, і які не є проєктом програми діяльности уряду.

І. Осташ призначений послом

КИЇВ. – Ігор Осташ призначений 11 вересня послом України в Канаді. Відповідний указ підписав Президент Віктор Ющенко. І. Осташ - член партії „Реформи і Порядок" (ПРП), кандидат філологічних наук, член фракції „Наша Україна" у парляменті минулого скликання, заступник голови Комітету у закордонних справах. З 2002 року - член української делеґації до Парляментської Асамблеї ОБСЕ, з серпня 2000 року - член Національної ради з питань адаптації законодавства України до законодавства Европейського союзу.

В Україну прибув високопосадовець США

КИЇВ. - В Україні з візитою перебуває заступник секретаря Державного департаменту США Деніел Фрід. Мета візити - зустрічі з керівництвом уряду, парляментської коаліції та опозицією. 7 вересня Д. Фрід зустрівся з головою Верховної Ради Олександром Морозом. Під час зустрічі він заявив, що США готові співпрацювати з новим форматом парляментської коаліції. В ході зустрічі також було обговорено низку питань, що стосуються зовнішньої політики України. Зокрема говорячи про візиту прем`єр-міністра України Віктора Януковича до Польщі, Олександер Мороз зазначив, що його заяви і виступи на економічному форумі Криниця-2006 у польському місті Криниця Гурська свідчать про незмінність зовнішньополітичного курсу України. Збереженню цього курсу, за словами голови Верховної Ради України, сприятиме і збереження добрих взаємин України з країнами-сусідами. Торкаючись взаємин з НАТО, голова Верховної Ради України сказав про готовність виконувати зобов´язання, передбачені Пляном дій Україна-НАТО, „враховуючи суспільну думку, яка покищо неґативна щодо Альянсу". В свою чергу, Деніел Фрід, говорячи про відносини Україна-НАТО, зазначив: „Це виключно питання України, якими будуть її стосунки з НАТО. В українському суспільстві немає консенсусу щодо цього питання. Ми б хотіли, щоб стосунки України з НАТО були в інтересах України, щоб Україна почувала себе вигідно".

В. Ющенко та І. Алієв домовилися дружити

БАКУ, Азербайджан. - Президенти України і Азербайджану Віктор Ющенко і Ільхам Алієв 7 вересня підписали декларацію, яка визначає довготривале співробітництво в різних галузях, зокрема у нафтовій. Напередодні оглядачі зазначали, що І. Алієв український президент під час візити до Азербайджану намагатиметься надати нового імпульсу енерґетичній співпраці з тією каспійською країною. В. Ющенко заявив, що він хоче розвивати новий маршрут для постачання нафти з Каспійського моря до Західньої Европи через Україну. Аналітики кажуть, що він підтримує плян щодо використання нафтогону „Одеса-Броди", яким тепер до України потрапляє російська нафта, для помпування каспійської нафти до Европи. Тим часом радник Держсекретаря Президента України і колишній голова правління Укртранснафта Олександер Тодійчук, який докладав особистих зусиль до проєкту наповнення каспійською нафтою нафтогону „Одеса-", сказав, що головна проблема для України у здійсненні цього проєкту не економічна, а політична. Він наголосив, що Україна має запевнити інші держави у своїй надійності як партнера. Україна й Азербайджан є членами організації ГУАМ, до якої також входять Грузія і Молдова і яка, на думку аналітиків, намагається врівноважити вплив Росії в реґіоні.

Україна – єдина держава колишнього СРСР, де розвиваються свободи

НЮ-ЙОРК. - Україна – єдиний промінь надії щодо політичних і громадянських свобод на пострадянському просторі. Такого висновку дійшли експерти неурядової організації з штаб-квартирою в Ню-Йорку „Freedom House" (Дім Свободи). В оприлюдненому 8 вересня щорічному звіті мовиться також, що Росія посилила свої позиції як „невільна країна", а деякі інші пострадянські держави навіть увійшли до списку „найгірші серед найгірших" - тобто країн з найвищими рівнями репресії в світі . Експерти „Freedom House" аналізують ситуацію щодо політичних та громадянських свобод у 192 країнах світу і розділяють ті країни на „вільні", „частково вільні" та „невільні". Україна єдина з пострадянських держав, крім балтійських республік, входить до групи „вільних країн". Директор Европейського відділення „Freedom House" Крісті Евенсон сказала: „Україна проявила готовність до низки політичних і громадянських реформ. У час проведення нашого дослідження відбулося законне передання влади з дотриманням існуючих законодавчих норм, політичних і виборчих процесів та початком реформ законодавчої системи в цілому. Це створює надії, що механізми і структури України, хоча покищо дуже слабкі, стануть базою для життєздатної і довготривалої демократії". Азербайджан, Росія, та Білорусь і далі залишаються в категорії „невільних країн". З інших пострадянських країн Вірменія, Грузія, Киргизстан і Молдова входять до групи „частково вільних". Найгірша ситуація з правами людини у Бірмі, на Кубі, у Лібії, Північній Кореї, Судані, Сирії, Туркменистані та Узбекистані. До цієї групи належать і дві територіяльні одиниці - Тібет у Китаї та Чечня у Росії, - де місцеве населення зазнає надзвичайно важких репресій, мовиться у звіті неурядової організації „Freedom House" У минулому році 46 відсотків країн світу внесли до категорії „вільних", а 30 відсотків „частково вільних".

П. Лазаренко буде оскаржувати рішення суду

САН-ФРАНЦИСКО. - Адвокати колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка подали оскарження в апеляційний суд США на вирок оголошений їхньому підзахисному американським окружним судом у Сан-Франциско (штат Каліфорнія) - на 108 місяців ув'язнення і грошову кару у 10 млн долярів. „Апеляцію точно подано", повідомила 11 вересня адвокат Лазаренка в Україні Марина Довгопола, зазначивши, що зміст апеляційної скарги і дата її подання поки їй невідомі. 25 серпня американський окружний суд у Сан-Франциско засудив П. Лазаренка до 108 місяців ув'язнення і грошової кари в 10 млн долярів за відмивання грошей і продаж за кордон майна, здобутого незаконним шляхом, при веденні справ на посаді прем'єр-міністра України. Павло Лазаренко покищо немає наміру виплачувати 10 млн долярів і планує, у випадку відмови в його апеляції щодо вироку, відсидіти лише 10 місяців з отриманих 108. У червні 2004 суд у США визнав П. Лазаренка винним за всіма 29 пунктами звинувачення проти нього, у тому числі у вимаганні і відмиванні грошей, однак остаточне рішення з кожного окремого звинувачення приймалося винятково суддею Мартіном Дженкінсом. 20 травня 2005 суд у США зняв з П. Лазаренка 15 пунктів звинувачення з 29. Сума, звинувачення у відмиванні складала 4.5-5 млн долярів. Раніше П. Лазаренко звинувачувався у відмиванні 114 млн долярів через американські банки. Суд почав слухання у справі П. Лазаренка в середині березня 2003 року. П. Лазаренко знаходився під арештом у США з березня 1999, 14 червня 2003 його було звільнено під заставу.

В. Янукович і О. Мороз обрані співголовами координаційної ради

КИЇВ. -5 вересня на засіданні ради антикризової коаліції співголовами коаліції були обрані прем`єр-міністер В. Янукович і голова Верховної Ради О.Мороз. Координатором коаліції обрали одного з лідерів Партії Реґіонів Раїсу Богатирьову. Як заявив віце-прем'єр Андрій Клюєв, відповідні рішення ухвалили 5 вересня на засіданні Ради коаліції. До антикризової коаліції входять Партія Реґіонів, Соціялістична та Комуністична партії. Вона підкреслила, що це забезпечуватиме взаємодію уряду і парляменту. Р. Богатирьова сказала, що „йдеться про координаційну раду, досвід існування якої був у попередньому складі парляменту, де по черзі засідання парляментської більшости, а тепер коаліції, вели представники уряду або у Верховній Раді, або в Кабінеті міністрів. Також є люди, які будуть уповноважені відповідати за організацію коаліції". Але на питання, чому в керівництві робочих органів антикризової коаліції немає представника Комуністичної партії України, вона відповіла, що персональний склад координаційної ради мінятиметься залежно від питань. Але в ньому будуть представлені представники урядових і парляментських комітетів.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Трагедія 11 вересня 2001 року

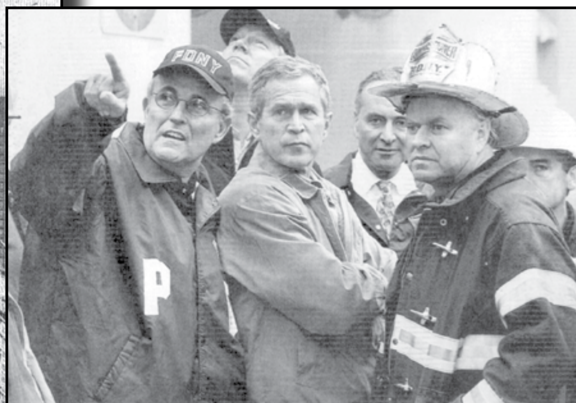

Невизнана...

(Закінчення зі стор. 1)

молода" і „День" також писали про конкурс не турбувало ветерана. Він мав зчинити заколот і зчинював.)

На громадських слуханнях також був присутній Морґан Вільямс. Він американець, який працює в галузі економічного розвитку України, але який також є промотором першої ґільдії створення в столиці України центру вивчення Голодомору і вже декілька років витрачає на це чимало свого часу. Він не може зрозуміти чому Україна так вовтузиться з тривалим визнанням Голодомору. І він дуже невдоволений був виставленими в будинку Спілки художників проєктами пам'ятників, які вважались найкращими. На думку Вільямса, кожний з пам'ятників мав елемент церкви, яких у Києві і Україні чимало. Тимчасом він вважає, що центр пам'яті Голодомору має притягнути до себе туриста, зацікавити його і поінформувати про цей злочин проти українського народу, про ґеноцид. Тут до порівняння відразу входить Музей Голокосту у Вашінґтоні, де є і виставка експонатів, і навчальний центр, і приміщення для науковців-дослідників. Тут варто додати, що амеррриканець неукраїнського походження Морґан Вільямс стає одержимим, коли заходить мова про Голодомор. Протягом останніх років він закупив велику колекцію мистецьких творів пов'язаних з Голодомором і виставляє її як у США, так і в Україні. Три роки тому він переконав державне підприємство Марка України в останній хвилині змінити дизайн поштових марок, бо зображені на них були фотографії жертв голоду в Росії, не в Україні.

Але опозиція до висвітлення Голодомору триває. На квітневому засіданні міністрів закордонних справ Співдружності незалежних держав (СНД) український міністер Борис Тарасюк запрпонував визнання Голодомору як ґеноциду. Тоді тільки Азербайджан, Грузія й Молдова його підтримали. Всі інші „співдрузі" оглянулись на Москву і голосували проти, або утримались від голосування. А Москва вважає, що називати Голодомор геноцидом – це „політизація", і на кожному кроці намагається зняти це питання з порядку денного.

Росія - зауважив міністер Тарасюк - намагається утвердитись як країна правонаступниця Совєтського Союзу, але відмовляється брати на себе відповідальність за злочини скоєні країною, якої вона є сподкоємницею.

А Росія у своїй кампанії проти визнання Голодомору вдається до найнижчого цинізму. Якось один із російських політиків нагадав, що Голодомор скоїв Сталін, а Сталін був грузином, тому, мовляв, ідіть українці до вашого великого друга Михайла Саакашвілі і вимагайте від нього відшкодування за Голодомор.

От тому вся та заковика і вовтуження з розповсюдженням інформацій про Голодомор. Багато людей цього не хоче, оглядаючись на Росію. Правда, за винятком „російськомовних ветеранів," ніхто в Україні явно не виступає проти пам'яті про Голодомор. Алe й не бракує способів замести цю справу під килим: пропонуючи непридатні для цього місця, вибираючи невдалі художні проєкти, наголошуючи більш пекучі справи на порядку денному уряду. Тому я не б'юся об заклад що в Києві скоро з'явиться серйозний науковий центр і музей Голодомору. Вже швидше можна сподіватись Інституту пам'яті, де Голодомор не забудуть пом'янути.

Але заходи тривають. Принаймні американець Морґан Вільямс не дає українцям забути про величезний злочин, скоєний проти них.

У США...

(Закінчення зі стор. 1)

шиться, аж доки хтось не стане у ній переможцем - ми, або екстремісти. Якщо ми не завдамо поразки ворогу зараз, нашим дітям доведеться мати справу з Близьким Сходом, контрольованим терористичними державами і радикальними диктаторами, озброєними ядерною зброєю. Ми перебуваємо у стані війни, яка визначатиме нове століття і долю мільйонів людей в усьому світі".

Дж. Буш також наголосив, що безпека США залежить від того, як закінчиться боротьба на вулицях Багдаду. Він знов сказав, що Садам Гусейн становив значну загрозу.

„Яких би помилок ми не припустилися в Іраку, найбільшою помилкою буде вважати, що якби ми зараз залишили ту країну, терористи залишили б нас у спокої. Насправді вони нас не облишать, вони нас переслідуватимуть. Безпека Америки залежить від результату битви на вулицях Багдаду. Осама бен Ладен називає це Третьою світовою війною, і каже, що перемога терористів в Іраку означатиме поразку Америки і її приниження. Ми цього не допустимо".

Напередодні п'ятої річниці терактів секретар Державного департаменту Кондолізa Райс заявила, що, попри всі заходи безпеки, США не є повністю безпечною країною:

„Я думаю, це зрозуміло, що ми зараз живемо у більшій безпеці, але не повністю безпечно. Ми багато зробили, щоб почуватися безпечно в нашій країні, у наших портах, летовищах. У нас тепер значно сильніша розвідувальна служба".

НАТО має продовжувати боротьбу з тероризмом, заявив Генеральний секретар Альянсу Яап де Гооп Схефер: „П'ять років тому більшість людей усвідомлювили, що ніколи не забудуть 11 вересня, але вони мало знали, наскільки великий вплив залишать ті події в кожному з нас". „Жахливі атаки в різних місцях - від Мадриду і Лондону, Близького Сходу до Кабулу й Балі нагадують нам, що тероризм залишається загрозою для всіх нас. Ось чому у цю річницю 11 вересня ми також пам'ятаємо всіх інших жертв тероризму".

У Києві Президент України Віктор Ющенко 11 вересня висловив співчуття з приводу 5-ої річниці терактів в Америці та прийняв Посла США в Україні Віліяма Тейлора. Посол відзначив, що Президент США Джордж Буш має велике бажання відвідати Україну, і американська сторона вивчає можливі дати такої поїздки. У свою чергу, Президент України висловив слова співчуття з приводу 5-ої річниці терактів в Америці та передав Послові своє послання Президентові США з цього приводу. Того ж дня від імені глави Української держави були покладені квіти до Пам'ятного знаку жертвам тероризму, який відкрили в Києві торік у річницю терористичних нападів восени 2001 року. Після церемонії покладання квітів Віліям Тейлор сказав, що вважає, що Україна може бути прикладом для інших країн у отриманні демократії при обранні уряду, зокрема для Близького Сходу. В. Тейлор зазначив, що першими складовими боротьби проти тероризму мають бути об'єднана міжнародна спільнота та необхідність дозволити людям в усьому світі самим вирішувати, який уряд має бути в їх країні. Він зазначив, що США багато чому навчилися за п'ять років, що минули з часу терактів 11 вересня. За його словами, змінилася поведінка і самих терористів, і необхідно також мінятися, щоб бути спроможними продовжувати боротьбу з ними.

За матеріялами ЗМІ

Фото на цій сторінці: APWWP, FEMA, Л. Хмельковський

АМЕРИКА І СВІТ

Напад на посольство США в Дамаску

ДАМАСК, Сирія. - Сили безпеки Сирії 12 вересня вбили трьох осіб, які намагалися напасти на посольство США. Ще одного - поранили. Крім того, загинув сирійський охоронець посольства. Поранено 14 осіб, зокрема бійця сирійського спецназу, охоронця й співробітника посольства, сирійців за національністю і атаку було відбито, ніхто з американських дипломатів не постраждав. За словами сирійського міністра внутрішніх справ, напад на американське представництво в Дамаску є „терористичною акцією": „Очевидно, це був терористичний атак, мішенню якого було американське посольство. Здійснила її терористична група, наразі ми не встановили, хто був спричинником. Ми проводимо розслідування. Пораненого нападника заарештували". Нападники були озброєні кулеметами та ґранатами. За словами очевидців, вони під'їхали до будівлі на авті та почали стріляти в охоронців, один з яких загинув. Легке поранення отримав також китайський дипломат. Він знаходився на одному з верхніх поверхів китайського посольства, розташованого в цьому кварталі. Державний департамент США підтвердив факт нападу. Співробітники посольства не постраждали.

„Аль-Кайда" оприлюднила повний запис про готування до терактів 11 вересня

ВАШІНҐТОН. - Увечорі 10 вересня на одному з екстремістських сайтів, які використовують бойовики „Аль-Кайди", було розміщено 55-хвилинний відеофільм, що розповідає про підготування терактів 11 вересня 2001 року.

7 вересня уривки з цього запису передавав катарський супутниковий телеканал „Аль-Джазіра". Цей відеофільм на відміну від попередніх записів терористичного угрупування, представлено в достатній якості. Запис супроводжується англійськими підзаголовками. На записі зокрема зображений усміхнений глава „Аль-Кайди" Осама бен Ладен в оточенні однодумців у таборі бойовиків, ймовірно, в Афганістані, де він дає останні вказівки смертникам, які здійснили теракти 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку і Вашінґтоні. Крім того, запис демонструє передсмертні послання двох викрадачів літаків - Вайля аль-Шехрі (Wail al-Shehri) і Гамзі аль-Ігамді (Hamza al-Ghamdi).

Розпочинає працю 61-ша сесія Генеральної асамблеї ООН

НЮ-ЙОРК. - У головній квартирі ООН 12 вересня розпочала працю 61-ша сесія Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Одним з її завдань стане затвердження наступника Кофі Анана. Уперше за останні 40 років і втретє за історію ООН щорічним зібранням керуватиме жінка. Сесією Генеральної асамблеї вестиме Шейха Хайя Каліфа – дипломат з Багрейну. У наступні місяці представники 192 країн-членів обговорюватимуть нагальні світові проблеми та продовження реформи ООН. Серед цікавих подій найближчого часу - виступи провідників США та Ірану на загальних дебатах 19 вересня. Іранський президент давно прагне публічного поєдинку з критиком іранської атомної програми Джорджем Бушем, і сесія Генеральної асамблеї дає йому таку можливість. Пізніше одним зі завдань теперішньої Генеральної асамблеї стане затвердження наступника Кофі Анана на посаді Генерального секретаря ООН. Термін його 10-річного правління вибігає наприкінці року. Щоправда, в процесі обрання нового Генерального секретаря головну ролю відіграватиме Рада Безпеки, а Генеральна асамблея матиме швидше формальну функцію.

Триває візита Папи Бенедикта XVI до Німеччини

МЮНХЕН. - 10 вересня під час своєї шестиденної візити до Німеччини та після двох Служб Божих, на яких у столиці Баварії зібралися кількасот тисяч вірних, Папа Бенедикт XVI зустрівся з керівництвом держави і 11 вересня від'їхав до Реґенсбурґу, дорогою відвідавши своє рідне містечко Марктль. Під час зустрічей Папи з провідними німецькими політиками і громадськими діячами неодмінно поставала тема екуменічного діялогу між протестантами і католиками, яка є дуже актуальною для Німеччини, де ці дві основні конфесії є приблизно рівно представленими. Зокрема канцлер ФРН Анґела Меркель після зустрічі з Папою зазначила: „Я гадаю, що для нас дуже важливо знайти шляхи екуменії, і не ховати при тому за ширму те, що нас розділяє". Бенедикт XVI також назвав міжконфесійний діялог у Німеччині дуже відповідальною справою, яку не слід робити поспіхом. „П'ятсот років поділу не можна подолати бюрократичними рішеннями. Але ми розумом і серцем будемо докладати зусиль для зближення", - наголосив Папа Бенедикт XVI. Тим часом вандали 10 вересня обілляли фарбою будинок, де народився Папа Бенедикт XVI. Рідний будинок Папи був збудований 1745 року. У 1927 році в сім`ї поліцейського, у цьому будинку, на світ з`явився Йозеф Ратцінґер, майбутній Папа Бенедикт XVI. Після обрання кардинала Ратцінґера головою Католицької Церкви баварське містечко здобуло високу популярність. Нинішня власниця будинку каже, що туди щодня приходять сотні відвідувачів.

В. Путін пообіцяв залишити посаду президента в 2008 році

МОСКВА. - Президент Російської Федерації Володимир Путін знову повторив, що залишить свою посаду в 2008 році, і сказав, що закликатиме свого наступника боротися з бідністю і забезпечити сталe зростання економіки, повідомили 10 вересня експерти дискусійного клюбу „Валдай", з якими В. Путін зустрівся 9 вересня ввечері. До клюбу входять російські та закордонні політологи і аналітики, експерти з Росії і журналісти. У зустрічі в підмосковній резиденції російського президента в Ново-Огарьово взяли участь близько 50 закордонних експертів.

„Найцікавішим було те, що він повторив, що не має наміру претендувати на посаду в 2008 році, оскільки вважає своїм моральним обов'язком не порушувати Конституції", - зазначив один з експертів-учасників зустрічі. На обіді в Ново-Огарьово В. Путін не повідомив, чим збирається зайнятися після закінчення президентського терміну, проте в деяких його коментарях відчувалася втома від політики. Президент також відзначив, що йому не вдалося викорінити корупцію. Відповідаючи на запитання, В. Путін наголосив, що виступає проти запровадження санкцій стосовно Ірану, нечітко висловився проти визнання незалежности Косово і висловив похвалу на адресу Президента України Віктора Ющенка. Крім того, він сказав, що його завданням є поліпшення взаємин з США. Останнім часом в них з'явилася напруженість через розбіжності з приводу постачання газу до Европи і вступу Росії до Світової організації торгівлі, а також через прагнення і Росії, і США завоювати союзників серед пострадянських країн.

„Аль-Кайда" повідомила, які країни зазнають наступних ударів

ВАШІНҐТОН. - Друга людина в терористичній мережі „Аль-Кайда", Айман аз-Завахірі, 11 вересня заявив, що наступні удари будуть нанесено по цілях у країнах Перської затоки та Ізраїлі. „Не витрачайте свій час на посилення військ в Афганістані та Іраку, тому що вони вже приречені на поразку", - говориться в його новому відеозверненні, яке продемонстрував супутниковий телеканал „Аль-Джазіра". Аз-Завахірі порадив західнім країнам підсилити охорону своїх об'єктів у Перській затоці та Ізраїлю.

„У першу чергу, це стосується Перської затоки, відкіля вас незабаром буде вигнано, особливо після поразки в Іраку", - сказав він. Перемога „Аль-Каїди" в Ізраїлю, за його словами, покладе кінець сучасним „хрестовим походам". У своєму зверненні „людина номер два" в „Аль-Кайді" засудив позиції низки арабських країн, які, за його словами, „підтримали ізраїльську аґресію проти Лівану".

Звернення аз-Завахірі було поширено в п'яту річницю терактів 11 вересня 2001 року в США.

Дж. Буш - про безцінний внесок секретних в`язниць ЦРУ

ВАШІНҐТОН. - Секретні в'язниці Центрального розвідувального управління (ЦРУ) США зробили безцінний внесок у боротьбу з міжнародним тероризмом і в американську безпеку. З такою заявою виступив 9 вересня у щотижневому радіозверненні до нації Президент США Джордж Буш. Він зазначив, що саме завдяки інформації, одержаній за минулі роки під час допитів терористів у цих в'язницях, американським спецслужбам вдалося запобігти рядові терактів: атаці на базу морської піхоти США в Джибуті, нападові на американське консульство в Карачі (Пакистан), а також захопленню літака з подальшою катастрофою на британському летовищі Гітроу (Лондон). Також було отримано інформацію про те, як окремі осередки „Аль-Кайди" намагалися дістати біологічну зброю. Практично всі арешти великих фіґур у „Аль-Кайді" стали можливі завдяки цій же секретній програмі ЦРУ. Тепер же, коли практично всі ув`язнені цих в`язниць ґрунтовно допитані, настав час нарешті віддати їх суду, зауважив Дж. Буш. 6 вересня 2006 року Президент США Дж. Буш визнав факт існування секретних в`язниць ЦРУ, не називаючи, проте, точних місць їх розташування. Раніше, в червні 2006 року, голова комісії Ради Европи з розслідування діяльности секретних в`язниць ЦРУ на території Европи Дік Марті заявив, що 14 країн Европи сприяли ЦРУ у незаконному транспортуванні підозрюваних у тероризмі. Основними пунктами переправлення підозрюваних у тероризмі були названі летовища в Польщі та Румунії.

США виправдали С. Гусейна

ВАШІНҐТОН. - Режим Садама Гусейна в Іраку не мав зв`язків з терористичною організацією „Аль-Кайда". Такий висновок зробила комісія Сенату США після відповідного розслідування. С. Гусейн не підтримував „Аль-Кайду" матеріяльно і не мав контактів з колишнім керівником іракського відділення організації Абу Мусабом аль Заркавії, йдеться в звіті комісії. Однією з підстав для американської військової акції в Іраку 2003 року був докір С. Гусейнові, що той нібито підтримує „Аль-Кайду".

Рада Европи критикує Сполучені Штати

СТРАСБУРҐ. - Рада Европи 11 вересня позкритикувала керівництво США за методи, які використовуються для боротьби з тероризмом. У заяві з приводу річниці терактів у Ню-Йорку 11 вересня, керівництво Ради Европи вимагає „справедливого ставлення" до підозрюваних у тероризмі. За словами Генерального секретаря Ради Европи Тері Дейвіса, для того, щоб ефективно боротися з тероризмом, потрібно бути одночасно жорстким і справедливим оскільки своїми діями екстремісти сподіваються викликати якраз перебільшену, несправедливу відповідну реакцію. Терористи бояться не тортур, а справедливости, наголосив Т. Дейвіс, натякаючи на методи допитів, які американські спецслужби часто застосовували до підозрюваних у терористичній діяльності. Водночас комісар Ради Европи з питань прав людини Томас Гамерберґ зазначив, що допити підозрюваних у секретних схованках суперечать законодавству США і не допоможуть зробити життя американців безпечнішим. Тож, в інтересах самих Сполучених Штатів - припинити таку практику. Т. Гамерберг також закликав до діялогу між культурами та релігіями та до порозуміння, що є найкращим засобом боротьби з тероризмом.

За матеріялами ЗМІ

Подяка нашій громаді

Звернення Постійного представника України при ООН, Посла України Валерія Кучинського з нагоди завершення його перебування на посаді

Дорогі друзі!

Завершуючи тривале закордонне відрядження для представлення інтересів України в Організації Об'єднаних Націй, хочу звернутися до всіх вас зі словами глибокої вдячности і поваги за ту плідну співпрацю і щиру дружбу, яка позначала наші взаємини. На час моєї каденції припали важливі для зовнішньої політики України події: членство і головування у Раді Безпеки, головування у Третьому комітеті (гуманітарні питання) Генеральної Асамблеї, віце-головування в Економічній та Соціяльній Раді, Президентство у Виконавчій Раді Програми розвитку ООН, обрання та членство у новоствореній Раді з прав людини тощо. Дякую вам всім за вашу підтримку.

Посол Валерій Кучинський. Фото: UNDPI

З понад тридцяти п'яти років моєї дипломатичної кар'єри більша частина була пов'язана з ООН. І навіть до відновлення незалежности нашої держави Постійне представництво України, і я особисто, мали в Ню-Йорку надійних друзів і соратників з-поміж української громади в Америці. Спільно ми зробили багато великих і гарних справ, якими можемо пишатися.

Ваша дієва участь допомагає українським дипломатам підносити на ще вищий рівень увагу світової спільноти до вшанування пам'яті Чорнобиля та Голодомору. Завдяки вашій підтримці стали традиційними щорічні благодійні базари у штаб-квартирі ООН, кошти від яких ідуть на лікування чорнобильських дітей. Активна допомога діяспори у влаштуванні цілої низки меморіяльних заходів сприяла схваленню Генеральною Асамблеєю ООН Заяви з нагоди 70-их роковин Голодомору, яку підтримали 68 країн. Численні художні та фото- виставки, цікаві зустрічі, різдвяні вистави за вашої участи дають змогу країнам-членам Об'єднаних Націй дізнаватись більше про Україну.

Прощаючись з вами, хочу сподіватися, що наша дружба і співпраця надалі міцнітимуть і знаходитимуть нові шляхи в інтересах розвитку, добробуту і єднання українців на Батьківщині та у світі. Хай щастить вам всім, нехай буде здоров'я, наснага й невичерпна енергія для добрих справ! До нових зустрічей, шановні друзі!

Слава Україні!

Посол Валерій Кучинський
11 вересня 2006 року
м. Ню-Йорк

„Атлантіс" вирушив у космос з американкою-українкою на борту

КЕЙП-КАНАВАРЕЛ, Фла. - З п'ятої спроби космічний корабель „Атлантіс" 9 вересня стартував з космодрому НАСА на мисі Канаверал. Цей запуск „Атлантіса" - один з найскладніших в історії. Спочатку він був призначений на 27 серпня, потім був перенесений через удар блискавки в систему громовідводів пускового майданчику. Поки фахівці НАСА оцінювали можливу шкоду від удару, до берегів Фльориди, де розташований космодром, підійшов тропічний шторм „Ернесто". Його сильний вітер став причиною нового відкладання старту, а корабель вирішили з міркувань безпеки забрати з пускового майданчику і поставити назад в укриття. Коли спеціяльна плятформа з кораблем пройшла половину шляху до укриття, синоптики повідомили, що „Ернесто" не зашкодить, якщо „Атлантіс" залишиться на стартовій позиції. Він вдало пережив тропічний шторм, і запуск був призначений на 6 вересня. Проте і того дня НАСА не вдалося здійснити пуск - цього разу через несправність в системі охолодження однієї з трьох паливних батарей. На черговій нараді керівники запуску ухвалили, що несправність не вплине на роботу батареї, а якщо навіть батарея і вийде з ладу, то „Атлантіс" повною мірою буде забезпечений електроенергією від решти батарей. Проте 8 вересня виявилася нова несправність - в одному з чотирьох паливних баків. Усе ж „Атлантіс" був вдало запущений і пробуде в космосі 11 днів. Заплановано три виходи у відкритий космос, проте, якщо знадобиться додаткове обстеження зовнішнього захисного шару „Атлантіса", то лет може продовжитися на 1-2 дні.

Очолює команду „Атлантіса" Брент Джет, до її складу також входить Гайдемарі Стефанишин-Пайпер, яка має українське походження (див. „Свободу", ч. 35). Гайдемарі Стефанишин-Пайпер народилася 7 лютого 1963 року в Мінесоті, в сім`ї українця і німки – Михайла і Адельгейд Стефанишиних. Володіє мовами обох батьків.

За матеріялами ЗМІ

Наукова спадщина Тараса Гунчака

В неділю, 23 вересня, у приміщенні Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка в Ню-Йорку відбудеться презентація двох нових книжок відомого історика і громадського діяча, професора Ратґерського університету Тараса Гунчака – „Україна XX століття" і „Спогади – стежки життя", які побачили світ в авторитетному київському видавництві „Дніпро". У Києві, в Будинку вчителя, презентація обох видань з успіхом, тобто з активним обговоренням численно зібраними представниками української інтелектуальної еліти, відбулася 2 червня. Нижче вміщуємо загальний огляд наукової діяльности проф. Т.Гунчака, авторства молодої київської дослідниці Оксани Сліпушко.

Ім'я професора історії Ратґерського університету Тараса Гунчака добре відоме в Україні з 80-их рр. XX століття, від часу, коли Тарас Гунчак вперше приїхав на свою Батьківщину, котру не бачив багато років. Протягом усіх цих років він був і залишається активним учасником політичних і суспільних процесів, котрі відбуваються в Україні. Водночас він як фаховий історик оцінює ті події, написавши повну історію України XX століття. Що таке історія як науковий феномен для професора Гунчака? Відповіді на це питання вчений присвятив спеціяльну статтю „Історія – невичерпна криниця" (*„Сучасність", 1993, ч. 8*), в якій запропонував бачення історії як боротьбу двох космічних сил: Добра і Зла, акцентувавши на тому, що „людина кожним своїм вчинком і цілим своїм життям бере участь у цій боротьбі".

У цій же статті Тарас Гунчак чітко визначив свій власний методологічний принцип оцінки та інтерпретації історичних явищ. Власне, учений розвиває тезу Карла Бекера, висловлену ним 1931 року у виступі „Кожний є своїм власним істориком" – про те, що кожен історик перебуває в полоні своєї доби, тому історична правда буває тільки відносною і визначається конкретним часом і простором. Гунчак доповнює тезу свого великого попередника, стверджуючи, що популярний вислів „нехай документи говорять за себе" недостатній, оскільки документи без людської оцінки, без відповідної впорядкованости залишаються мертвою літерою. Результативною буде тільки співдія безсторонніх свідків минулого (архівних документів) і творчої уяви дослідника, який, заглиблюючись в історичні джерела, відтворює хід історії.

1969 року в американському часописі „Jewish Social Studies" Тарас Гунчак надрукував феноменальну працю – „A Reappraisal of Symon Petliura and Ukrainian-Jewish Relations, 1917--1921" („Переоцінка Симона Петлюри та українсько-єврейських взаємин"). Дане дослідження і донині є практично єдиним, що присвячене виключно цій складній темі. Тарас Гунчак говорить, що він прагнув віднайти правдиву відповідь на питання – хто ж такий Петлюра? Цю свою працю дослідник називає найбільш контроверсійною, і написана вона як своєрідний адвокатський захист, де кожен арґумент має і контрарґумент, де правда доводиться виключно на основі реальних фактів і доказів.

1974 року у видавництві Ратґерського університету вийшла праця Тараса Гунчака „Russian Imperialism from Ivan the Great to the Revolution" („Російський імперіалізм від Івана Великого до революції"). Це своєрідний збірник есеїв, завданням яких є дослідження та осмислення феномену російського імперіалізму. Особливий акцент зроблено на прагненні побачити суть цього явища у світлі геополітичних відносин Росії з іншими державами Европи. В 1977 році видавництво Гарвардського університету надрукувало ще одну не менш цікаву працю Тараса Гунчака „The Ukraine, 1917—1921: A Study in Revolution" („Україна, 1917—1921: дослідження революції").

Протягом кількох років Тарас Гунчак працював над унікальним виданням – „Літопис Української Повстанської Армії" (Торонто, 1977--1978). Підготовлені ним томи 6 і 7 присвячені діяльності УПА у 1942—1946 рр., що подано у світлі німецьких документів. Тарас Гунчак, знаючи німецьку мову, багато часу провів у німецьких архівах і знайшов унікальні документи, які розповідають про УПА. Це дозволило ввести у науковий обіг такі документи з німецьких архівів, які дали змогу зовсім по-новому поглянути на ролю і значення УПА у прагненні створити незалежну Українську Державу під час Другої світової війни.

1993 року в українському видавництві „Либідь" Тарас Гунчак надрукував свою працю „Україна: Перша половина XX століття. Нариси політичної історії". У цій книзі дослідник звертається до джерел українського відродження у XIX столітті, яке дало могутній поштовх відродженню у XX столітті.

Тарас Гунчак мислить, без жодного перебільшення, монументально. Довгий час він виношував ідею створення такого видання, яке б відображало різні етапи розвитку українського народу за допомогою документів. Результатом тривалих студій професора Тараса Гунчака та його учня Романа Сольчаника стало тритомне видання „Українська суспільно-політична думка в 20 столітті. Документи і матеріяли", що було видрукуване у видавництві журналу „Сучасність" 1983 року. То було абсолютно нове видання, яке репрезентувало колосальну картину розвитку української суспільно-політичної думки у XX столітті. Професор Тарас Гунчак показав цей процес в усій його маштабності й широчині, не проіґнорувавши жодного важливого документу. Том перший містить документи і матеріяли, які представляють українську суспільно-політичну думку кінця XIX – початку XX століть до революції 1917 року та часів визвольних змагань за українську державність. У томі другому показано міжвоєнний період (після закінчення Першої світової війни до початку Другої) у розвитку суспільно-політичної думки України. Том третій представляє українську суспільно-політичну думку 40—80-их рр. XX століття. Через документи показано історію доби, репрезентовано еволюцію різних течій і напрямів української суспільно-політичної думки найширшого спектру – від

(Закінчення на стор. 15)

Юлія Тимошенко в тіні Павла Лазаренка

Суд у Сан-Франсіско засудив Павла Лазаренка на дев`ять років ув`язнення (див. Свободу, ч. 35). Згідно з вироком він повинен заплатити 10 млн. долярів кари. Закінчилася майже семирічна заокеанська тюремна епопея колишнього премєра України. 1999 року,під час приготування президентських виборів, П. Лазаренко попросив у американської влади політичного притулку, але власник одразу був заарештований і провів за ґратами більше чотирьох років. Лише в червні 2003 року його випустили під заставу в 86 млн. дол. П. Лазаренко звинувачений у використанні службового становища для створення підпільної міжнародної мережі банківських рахунків для відмивання доходів, одержаних за допомогою тіньових схем від природного газу, аґропідприємства, нерухомости й іншого підприємництва в Україні, а також незаконному переведенні до банків США 114 млн. долярів. В Україні усім зрозуміло, що колишній премєр зробив замах на народне добро. Такі великі гроші зі заощадженої платні на завляються. Йдеться про одну з найгучніших кримінальних справ десятиліття, про сотні мільйонів долярів, про здирництво і хабарництво людини, яка була главою уряду 50-мільйонної країни. Водночас оглядачі звертають увагу на ще один аспект вироку: засудження Павла Лазаренка є відчутним політичним ударом проти Юлії Тимошенко.

У свідомості мільйонів громадян України П. Лазаренко та Ю.Тимошенко сплелися в одну нерозривну пару. Справді, українська прокуратура багато років кваліфікувала Лазаренка й Тимошенко як „спільників", і навіть кримінальні справа називалася „справа Лазаренка-Тимошенко". Ще 4 вересня 2003 року Генеральна прокуратура завершила розслідування й пода ла до суду частину кримінальної справи щодо керівників ЄЕСУ, генеральним директором якої у 1997-1998 роках була Ю.Тимошенко. Генпрокуратура стверджувала: збитки у справі становили 2 мільярди 271 мільйон долярів США, а Павлові Лазаренку від ЄЕСУ було дано хабарів на суму більш як 162 млн. долярів.

У листопаді 2005 року, коли якраз розпочиналася активна фаза парляментської кампанії-2006, були оприлюднені копії документа з реквізитами судової справи „США проти Лазаренка", у якому прокуратура США нібито вимагала визнання свідчень Юлії Тимошенко як необвинуваченого спільника у справі Лазаренка.

Акції Тимошенко та її компаній спеціяльно наводяться в обвинувальному акті і, хоча вона не була звинувачена як спільник, уряд надав достатньо доказів, щоб продемонструвати, що вона є учасником злочинної змови і що її свідчення мають бути прийняті як свідчення спільника.

Свого часу Юлія Тимошенко заявила, що справа Лазаренка є суто політичною. Але вирок американського правосуддя стосується якраз чистого криміналу. Не здійснився найвигідніший для Ю. Тимошенко сценарій – відпущення Лазаренка на свободу із залі суду зі заліком відбутого покарання. І тепер ця вкрай невигідна тема „спільники Лазаренко-Тимошенко" роками висітиме над головою Юлії Тимошенко. Адже Лазаренко сидітиме, а Тимошенко – ні.

Водночас засудження П. Лазаренка стало пересторогою для тих хитрунів, які вірили, що за кордоном України їм буде легко мати і рахунки у швайцарських банках, і спокійне існування без від конкурентів і соратників. А виявилося, що Україну за кордоном визнають демократичною державою. Падіння залізної завіси деякі чиновники помилково розцінювали як можливість безперешкодно виїхати на вільні хліба, щоб із задоволенням витратити "нажите непосильною працею". Сьогодні стара радянська пропаґанда не спрацьовує. Не кожен прохач гідний притулку, а судова система за кордоном працює згідно закону. Причому покарання вязницею не обмежується: прозорими стають і банківські рахунки, а це в багатьох випадках набагато болючіше, ніж перебування за ґратами західних в'язниць.

Через справжнє кримінальне підґрунтя подібних історій Україна не поспішає кинутися на допомогу – рятувати Лазаренка ціною втрати доброго імені на міжнародній арені ніхто не буде.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наших українок, які здобувають світову славу

Зустрічаємося з добре нам відомими українськими іменами у загальній світовій пресі, зокрема в американській.

Свіжа радість – світлина Віри Фарміґи на обкладинці „Ню Йорк-маґазину" з датою 3 вересня, а вслід за цією гарною світлиною – докладний та точний репортаж про Віру пера співробітниці „Ню Йорк-Таймс" Ліни Гіршберґ, яка саме спеціялізується, як інформує журнал, у репортажах про відомих акторів. Це, отже, означає, що й Віру Фарміґу зараховує до таких, коли їй присвятила такий прихильний репортаж, але тут мусіла бути й прихильність редакторів такого престижного журналу, які цей репортаж пустили в світ.

Якби воно не було, ми незвичайно раді, що широка американська публіка, яка безумовно читає „Ню Йорк-Таймс", а його недільний додаток вважає дуже престижним, в цей спосіб дізналася про молоду талановиту українську актрису, яка, як стверджує у репортажі Л. Гіршберґ має, перед собою світле майбутнє.

Розуміється, ми у нашому українському „патріотизмі" жалкуємо, що у цьому помітному репортажі з описом життя та успіхів Віри всього одна, майже непомітна, згадка, що вона українка, але це тільки наше завваження, яке не завжди тепер може бути зрозуміле читачам.

Найважливіше, однак, що „наша" Віра здобула визнання американської преси – цілком заслужену славу талановитою участю в американських фільмах, і це для нас – радісний і дуже втішний факт.

Це також свідчить, що американська мистецька критика уміє і може позитивно оцінити кожну людину, яка має талант, незважаючи на її походження і на те, чи вона має відповідні „плечі" у різних засобах інформації та мистецьких американських колах.

І саме цей факт дуже важливий для майбутніх статтей, інформацій про наших тепер активних членів мистецького чи літературного світу.

Можемо собі тільки побажати, щоб таких інформацій, згадок чи просто статтей появлялося щораз більше в іншомовній пресі. Ми маємо чим і ким похвалитися!

Треба тільки пильно дбати, щоб такі конкретні інформації про успіхи українців доходили різними можливими способами до загального відома як американської, так і взагалі світової преси, як також інших засобів інформації.

Бо якщо того не робитимемо ми самі – тоді не дивуймося і не нарікаймо, що, мовляв, „про нас не знають або не хочуть знати".

Треба доконче нам самим постійно дбати про те, щоб кожна позитивна акція, а вслід за нею інформація про неї доходила до якнайширшої публіки. Мені чомусь здається, що ми надто мало себе „реклямуємо", мало про себе пишемо і мало даємо світові про себе знати.

А є про що – як у мистецькому значенні, так і в літературному чи громадському. Не будьмо так дуже „замкнені у собі".

Бо як ми самі про себе не скажемо, то хто це зробить за нас?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор - Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P.O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00 на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень	– Марійка Оціславська e-mail: adsukrpubl@att.net	(973) 292-9800 дод. 3040
Передплата	– Марійка Пенджола e-mail: ukrsubscr@att.net	(973) 292-9800 дод. 3042

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Дамо відсіч українофобам у Верховній Раді!

Відділення Фундації І. Багряного у Дніпропетровську – громадське об'єднання патріотичної спільноти Наддніпрянщини - вкрай стурбоване проявом відвертої українофобії та приниження гідности титульної нації країни, яким стала відмова Верховної Ради України відзначити 100-річя від дня народження Івана Багряного. Видатний український письменник, громадський та політичний діяч, непохитний борець за незалежність України, лавреат Національної державної премії України імені Тараса Шевченка вже давно для більшости українців є символом правдивого патріотизму і відданости Вітчизні. Називати таку людину з парляментської трибуни, вживаючи злочинну для нашого народу лексику, „ворогом народу", як це зробив депутат В. Матвєєв від КПУ, є проявом не лише небаченої аморальности і бездуховности, але й антидержавности.

Проти ухвали Верховної Ради проєкту постанови про відзначення 100-річчя з дня народження Івана Багряного на державному рівні, котре виніс на розгляд парляменту голова комітету з питань культури та духовности Володимир Яворівський, голосували, окрім комуністів, „реґіонали" та, частково, соціялісти. Серед зазначених був і Тарас Чорновіл, який отримав, напевно, індульґенцію від своїх партійних вождів попирати духовні вартості власного ж народу.

Історія вже все розставила на свої місця. Світла постать Івана Багряного залишиться з нами на віки. Але цей випад проти високих ідеалів нації заслуговує на рішуче засудження!

Найкращою відповіддю на нього стане гідне і піднесене відзначення сотої річниці з дня народження Івана Багряного в кожному місті й селі України. Не покладаючись на „рішення згори", проведемо вшанування ювілею славетного сина нашого народу на найвищому рівні, як він того заслуговує. Наше відділення Фундації І. Багряного готове до такої праці.

Фідель Сухоніс,
голова відділення
Дніпропетровськ

Ще раз про Івана Франка

З великим задоволенням прочитав я цікаву статтю проф. Степана Злупка „Геніяльність І. Франка у світовому вимірі" (*„Свобода" з 11 серпня, ч. 32*). Наприкінці цієї статті я звернув увагу на твердження її автора, що „...Іван Франко не був ні університетським професором, ні співробітником науково-дослідної установи". Це правда, Франко не був університетським професором, хоч отриманий ним у Відні з відзнакою докторат (1 липня 1893 р.), виголошений ним у Львівському університеті габілітаційний виклад про „Наймичку" Т. Шевченка (1895 р.), його непересічне знання української й інших слов'янських літератур кваліфікували його на посаду професора університету. Це не збулося через протест намісника Галичини, графа Бадені, спротив поляків і галицьких москвофілів та, сумно сказати, деяких українців. Один з них, котрий, за словами Франка, „за свою патріотичну роботу для добра України й Австрії бере шість чи сім платень", висловився про поета ось як: „Бійтеся Бога, як можна цього чоловіка пустити на університет! Дивіться лише, в якім подертім сурдуті він ходить!".

Стосовно слів проф. Злупка, що Франко „не був співробітником науково-дослідної установи", то це незгідне з правдою. Франко був тісно пов'язаний з Науковим товариством ім. Шевченка у Львові, очолював його Філологічну секцію, був його дійсним (1899), а з 1904 р. почесним членом. Саме в „Записках НТШ" друкувались його знамениті історичні й літературні статті, що появились пізніше окремими монографічними виданнями. З приводу 40-річчя наукової діяльности Франка НТШ присвоїло йому щорічну пенсію, а по його смерті зайнялось похороном.

Крім праці в рамках НТШ, Франко був співробітником німецькомовного журналу „Archiv fur slavische Philologie", заснованого в 1875 р. його вчителем, Ватрославом Ягічем. Там появились численні Франкові статті й рецензії, що своєю якістю звернули увагу всіх славістів світу. Наукова рада Харківського університету присудила йому почесний ступінь доктора російської словесности (1906), а російська Академія наук призначила йому премію за його „Студії над українськими народними піснями".

Загалом, наукові досягнення Франка набагато перевищували кваліфікаційні вимоги на пост професора університету. Знаючи, що в тодішніх умовах його не допустять до університетської катедри, він не переставав вести наукові пошуки й писати наукові праці. Робив це без прицілу на професорську кар'єру, – лише тому, щоб поставити українську науку на европейський рівень. Характерно, що його вчитель, Ватрослав Ягіч, мнимий прихильник і звеличник, у своєму листі до Шахматова писав, що співчуває Грушевському і Франкові у справах науки й освіти, але не думає їх підтримувати, бо вони змагають до створення незалежної України, яка розбила б цілісність Росії.

Д-р **Осип В. Кравченюк,**
Вілкс-Бер, Па

Золоті зерна доброти

Вже багато років минуло відтоді, як Товариство допомоги сиротам в Україні долучило до своєї структури наш Миколаївський осередок. Праця Товариства дає позитивні результати: діти, яких десять років тому взяли на спонзорування, закінчили школу, здобули професії, дехто навіть створив власну сім'ю і має своїх дітей.

Олексій Жигалко закінчив Миколаївське вище училище культури, працює в Українському театрі музичної драми та комедії; Віталій Рукоман – економіст, головний спеціяліст в обласному контрольно-ревізійному управлінні; Михайло Василенко – енерґетик суднобудування; Олександер Сидоренко – механік залізничного транспорту; Наталя Карлаш – інженер-програміст; Тетяна Трифонова працює медичною сестрою в лікарні; Михайло Калинин – студент національного університету кораблебудування; Тетяна Мокра – студентка педагогічного університету; Ганна Александрова, Олександер Боровський – теж студенти.

Галина Антоненко,
Миколаїв

Ми вирішили виїхати з України

Я очолюю реґіональний осередок Союзу Українок з дня його заснування, тобто з 14 листопада 1993 року. Разом з однодумцями чимало попрацювала над утвердженням української ідеї у нашому майже повністю зрусифікованому місті. Ми впровадили колись заборонені народно-релігійні свята. На міській площі співали колядки, щедрівки, стрілецькі пісні. Разом з осередком Народного Руху, Товариством „Просвіта", Конґресом українських націоналістів та Українською Православною Церквою Київського патріярхату щорічно, на день більшовицької революції 1917 року, влаштовували Панахиду за жертвами Голодомору 1932–1933 років та радянсько-більшовицьких репресій.

Наш осередок став одним із кращих в Україні, тому на IV з'їзді СУ у 2001 році мені було присвоєно звання „Почесна членкиня Всеукраїнського об'єднання Союзу Українок". За національно-патріотичне спрямування моїх пісень, вклад у розвиток н аціонального мистецтва (а я є хормайстером, викладачем вокального співу і композитором-піснярем) українські національно-патріотичні сили виступили з клопотанням про присвоєння мені високого звання „Заслужений діяч мистецтв України", що й сталося в 1999 році. Поруч з цим моє ім'я внесено в біографічний енциклопедичний словник „Жінки України" (Київ, 2001).

Маю низку збірок пісень, чимало ориґінальних хорових обробок українських народних пісень. Вийшли друком „Цикл лекцій з української музичної літератури", до слова сказати, перший підручник в Україні для дітей „Сольфеджіо на основі українських народних пісень", „Програма для хорв-го клясу шкіл мистецтв України, „Елементарна теорія музики на уроках сольфеджіо".

Разом зі своїм чоловіком, також композитором і педагогом, Заслуженим працівником культури України Юрієм Павленком ми видали збірку патріотичних пісень „За Україну, за її волю, за народ". Юрій Павленко окремо видав ще збірку козацьких пісень „Будьмо!" та „Добридень, пані Україно". В перші дні Помаранчевої революції він написав „Помаранчевий марш", за який тоді отримав особисту письмову подяку від Президента України Віктора Ющенка. Патріотами України ми виховали й своїх дітей та онуків.

Я так докладно розповідаю про себе і свою родину з однією метою – показати, що в Україні є люди, в яких серце постійно болить за Україну, але їм надто важко з такими поглядами тут жити. За ці 15 років, на жаль, Україна так і не стала українською за своєю суттю. Залишилася нереалізованими ідеали Помаранчевої революції. Підняли голови антиукраїнські сили. Не знаю, хто винен в цьому – чи влада, яка ніколи не була українською за змістом (і навіть нинішня!), чи всі ми – хто усвідомлює себе українцями. Досить подивитися на засоби масової інформації: нічого українського там немає. На 15-му році нашої незалежности точиться дискусія, якою мусить бути державна мова? Тяжко в Україні обстоювати погляди українського патріота, бути українцем духовно, мати Україну передусім у своєму серці.

Ми пригнічені! Жити і працювати за умов, коли тебе майже щодня зневажають за твою ж українськість, стає нестерпно. Всі добре говорять, от тільки національно-пат-ріотичні організації, як і колись, нині залишаються непопулярними у влади, а це і Товариство „Просвіта", і Союз Українок, і Конґрес українських націоналістів, і багато інших, не говорячи вже про українські церкви, які щодня мусять доводити своє право існувати в Україні.

Порадившись в родині, ми вирішили проситись в коло української діяспори, щоб працювати для українців і в колі українців.

Наша адреса:
вул. Богдана Хмельницького 17
квартира 2
Київська область,
м. Біла Церква
Україна 09117
тел. (04463)-5-17-63
pavlenko@email.ua

Тамара Павленко,
Біла Церква

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Матей-Анґ-Микола Лакі - новий член 15-го Відділу УНСоюзу, син Віри та Йогана Лакі з Шарлот, Північна Каролайна. Свого внука забезпечили бабуся Марія та дідусь Арнолд Рудакевичі.

Андрій-Анґ-Авґустус Лакі - новий член 15-го Відділу УНСоюзу, син Віри та Йогана Лакі з Шарлот, Північна Каролайна. Свого внука забезпечили бабуся Марія та дідусь Арнолд Рудакевичі.

Брандон-Віліям ДеСена - новий член 234-го Відділу УНСоюзу, син Александри та Віліяма ДеСенів з Мідлтавну, Н. Дж. Свого внука забезпечили бабуся Марія і дідусь Іван Кушнірі.

Катерина-Елізабет Ґріфін - нова членка 15-го Відділу УНСоюзу, доня Ірини та Джорджа Ґріфінів з Алексадрії, Вірджінія. Свою внучку забезпечили бабуся Марія та дідусь Арнолд Рудакевичі.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

КАЛЕНДАР ПОДІЙ 2006р.

9 ВЕРЕСНЯ – Весілля.

11 – 14 ВЕРЕСНЯ – Зустріч з нагоди 60-ліття гімназій в таборах Карсфельд, Регензбург і Берхтесгаден.

12 – 15 ВЕРЕСНЯ – 60-ліття гімназії в Ляндсгуті, Баварія.

15 – 17 ВЕРЕСНЯ – Річні наради Головного Уряду УНС

16 – 18 ВЕРЕСНЯ – З’їзд колишніх студентів шкіл Мітенвальду.

20 ВЕРЕСНЯ – 1 ЖОВТНЯ – Grace Church Women’s Retreat.

23 ВЕРЕСНЯ – Весілля.

29 – 30 ВЕРЕСНЯ – Річні збори Пластового куреня „Спартанки“.

29 ВЕРЕСНЯ – 1 ЖОВТНЯ – КЛК, Загальні збори – бенкет.

7 ЖОВТНЯ – Весілля.

8 ЖОВТНЯ – Прийняття з нагоди 90-их уродин.

13 –15 ЖОВТНЯ – Річні збори та святкування 80-ліття Пластового куреня „Ті, що греблі рвуть“. Секретарські курси УНС.

14 ЖОВТНЯ – Road Rally.

15 ЖОВТНЯ – Прийняття з нагоди хрестин.

21 ЖОВТНЯ – Весілля.

27 – 29 ЖОВТНЯ – Костюмова парада і забава з нагоди „Halloween Weekend“.

3 – 5 ЛИСТОПАДА – Grace Church Couple’s Retreat.

4 ЛИСТОПАДА – Весілля.

10 – 12 ЛИСТОПАДА – Пластова Орликіяда.

22 – 26 ЛИСТОПАДА – Родинний з’їзд.

24 ЛИСТОПАДА – День Подяки.

Шукаємо інформації про членів УНСоюзу

Час від часу, навіть з появою найновіших технічних досягнень, виникає необхідність вдаватися до застарілих способів розшуку наших членів. Якщо Ви маєте будь-яку інформацію стосовно місця проживання поданих нижче осіб або знаєте когось, хто може володіти такою інформацією, просимо повідомити Головну Канцелярію УНСоюзу на число тел.: 800-253-9862, додаткове: 3025.

Name	Branch	Branch location
McLain Mariqn	5	New York, NY
Karpovich Mary	200	Ozone Park, NY
Haziuk Anna	432	Toronto, ON
Gavriluc Dan	432	Toronto, ON
Bohajski Olga	461	Welland, ON
Rozok Mychajlo	379	Chicago, IL
Sytnyk Wasyl	432	Toronto, ON
Herman Michael	5	New York, NY
Janowsky John	358	Cleveland, OH
Zoloty Josephine	432	Toronto, ON

ДО УВАГИ МИСТЦІВ!

Серпень 2006 р.

Серпень минає, УНСоюз знову плянує проєкт різдвяних карток. УНСоюз розпочинає працю збирання творів українських мистців, які бажають брати участь у щорічному проєкті УНСоюзу. Впродовж минулих років у цьому проєкті взяли участь понад 40 мистців. Для репродукції ми прийматимемо твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою. Попередніми роками мистці надсилали твори у різних жанрах, чи то оливні, акварелі, темпера, графічне мистецтво, батік, деореворити, керамічні кафлі та інші і таким чином наша колекція була цікавою і різноманітною.

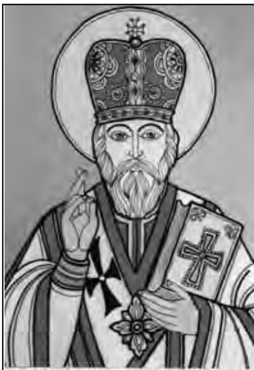
Видаючи різдвяні картки УНСоюз має на меті популяризувати традиційне українське мистецтво та підтримати наших українських мистців. Тим разом знову УНСоюз плянує видати понад 120,000 карток, які розсилатиметься в Америці, Канаді і Україні. Українська Народна Фундація, створена при УНСоюзі у 1992 році для сприяння харитативним, культурним і освітнім програмам в Америці, Канаді та Україні. Увесь дохід з продажу різдвяних карток призначений на Союзівку. Українська Народна Фундація має статус 501 (с) (3) і всі пожертви на Фундацію можна відтягати від податку.

Плянуючи наш цьогорічний проєкт різдвяних карток ми радо вітатимемо усіх учасників і запрошуємо нових мистців брати участь у проєкті. Просимо надсилати прозірки, фото, репродукції по електронній пошті, або оригінальні твори, які надаються до репродукції до Головної канцелярії УНС не пізніше як до 30 вересня 2006 р. Із запитами просимо звертатися до: Оксана Тритяк, (973) 292-9800 дод. 3071, oksanauna@comcast.net

UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

„ЗАРАДИ ІДЕЇ ВСЬОГО ПРЕКРАСНОГО І СПРАВЕДЛИВОГО"

"Якщо на твій клич не прийде ніхто –
Тоді вирушай сам.
Сам вирушай, один вирушай,
В путь вирушай сам"

(Робіндранат Тагор
у перекладі Надії Світличної)

Кожна доба в історії України означена постатями видатних жінок. Доба, в якій 8 листопада 1936 р. в селі Половинкине на Луганщині в сім'ї околгосплених селян Меланії і Олексія Світличних прийшла на світ дочка Надія, була чорною від смерти семи мільйонів українських селян. І тому у спогадах про брата Івана сестра з жалем писала, що „хотілось би почати з глибокого коріння нашого роду, але де воно, те коріння? Старобільщину як частину Дикого Поля заселювано щойно в XVII ст., а в селі, де третину корінного населення забрав один лише 1933 рік, нелегко відшукати навіть усні перекази про предків".

Роки війни принесли у дім нові біди. У той період родина жила у нашвидкоруч пристосованому до життя хлівці, оскільки хату окупували німці. Тоді ж, у 1943 р. стався трагічний випадок з Надійчиним старшим на сім років братом Іваном (у його руках розірвався вибуховий механізм), що болем закарбувався в її пам'яті. До семирічної школи діти Світличних (окрім Івана і Надії, була ще середуща сестра Марія) ходили за 4 кілометри у другий кінець села, а середню освіту здобули в сусідньому містечку Старобільську. Надійка спогадів свого дитинства не вияскравлювала, бо було воно нелегким. Село аж до 60-их років не мало електрики, хати опалювали соломою, кукурудзяними качанами, кизяками. Та все ж виснажені голодомором вкрай бідні батьки спромоглися дати усім трьом дітям вищу освіту. Відтак у 1958 р. Надія закінчила філологічний факультет Харківського державного університету ім. О.Горького. У той же рік почала працювати учителькою, а згодом директоркою середньої школи в селищі Антрацит на Донеччині. Працювала також бібліотекаркою у селі Байдівцях і Половинкиному на Луганщині.

У 1964 р. Надія переїхала до брата Івана у Київ. Жила на вулиці Уманській разом з ним і його дружиною Леонідою (Льолею) в однокімнатній квартирці, яку В. Симоненко називав „голубником". Саме тут розпочався її найважливіший життєвий університет під опікою наймудрішого Учителя - брата Івана.

В однокімнатному „голубнику" Світличних у столиці України збирався гурт людей, які діяльною незрадливою любов'ю посвятилися Україні – Іван Світличний, Василь Симоненко, Василь Стус, Іван Дзюба, Євген Сверстюк та інші. Душею цього гурту був Іван Світличний. І серед них тендітні й молоді Алла Горська і Надійка Світлична були жінками неймовірної на той час сміливости, силою обставин брали на себе багато того, на що чоловіки не наважувалися. Це ж тепер може здаватися, що то була проста і звичайна справа: зійшлися і вирішили створити Клюб творчої молоді, розповсюджувати „самвидав". А насправді – звідки ж постали ті спалахи свідомости під 350-літнім повсякчасним тиском русифікації і нищення, звідки це все взяло свої корені посеред придушеної страхом інтелігенції і заляканої голодом України? Звідки взявся цей рух в Україні, де все мусило мовчати про Україну? Вочевидь та свідомість для них була природною. А дикі, нелюдяні кривди, заподіяні комуністичним режимом українському народові, тільки запекли кров'ю цю свідомість, яка виявилася у таких вибухах, як Дзюбина праця „Інтернаціоналізм чи русифікація?", як Симоненкова і Стусова поезія, як моральний авторитет Світличного...

Саме за ці „ідеї всього прекрасного і справедливого"* у 1965 році Іван Світличний, уже відомий науковець, критик, редактор, залишився без праці. 30 серпня 1965 року його заарештували і ув'язнили без суду. Через вісім місяців звільнили

Зліва направо у 1-ому ряду: Леоніда, Іван, син Марії, Меланія (мама Н.С.) Світличні; 2-ий р.: Марія і Надія Світличні. [Початок 60-х р.]

На сороковий день відходу Надії Світличної

як „безпечного для суспільства", сподіваючись таким чином скомпрометувати його авторитет в очах однодумців, увязнених в Мордовських таборах. Однак, влаштуватися на працю за фахом не вдавалося, і переслідування не припинялися. А у ніч з 12 на 13 січня Івана Світличного заарештували вдруге за „антирадянську агітацію і пропаґанду" й засудили на сім років таборів суворого режиму та п'ять років заслання.

У травні 1972 року тридцятип'ятилітню Надію майже щодня викликав на допити у КҐБ слідчий Сірік. Вранці вона відводила до дитячого садочка дворічного сина Ярему, йшла на допит, а увечері забирала його. Забравши, дзвонила до братової. 18 травня дзінка не було, і згідно домовлености й заяви, яку лишила Надійка на випадок арешту для Леоніди (аналогічну в КҐБ), дитину вона доручала своїй матері й братовій. Стурбована Льоля дитини у садочку не застала. Влада, з її лозунгами „діти – наші квіти", „все – для дітей", жорстоко використала Ярему для шантажу. Через дві доби Л. П. Світличній одна з працівниць садочка відважилася сказати, що дитину відвезли у Ворзельський сиротинець поблизу Києва. Лише через десять днів хворого наляканого Ярему віддали родичам - Леоніді і Меланії Іллівні, мамі Надії. Перебуваючи у слідчому ізоляторі КҐБ, у перервах між допитами Надійці дозволялося читати книжки. Самозрозуміло, у бібліотеці КҐБ була переважно російська класика. І от в одному з оповідань М. Пришвіна про оленя, в якого зрізали панти, її вразила фраза: „Принизливих ситуацій не буває, якщо сам не принизишся". Цю фразу вона взяла за кредо свого життя.

Тут лише схематично подано перебіг усіх подій того зловісного у житті Надійки 1972 року. Та певна, якщо б знайшовся режисер, який відважився б відтворити у кінематографі епізод за епізодом події життя Світличних у 1972-му, глядач не витримав би напруги...

Повернувшись через чотири роки з Мордовського концтабору, Надійка не мала спокою – система в особі вірнопідданих служак і сексотів КҐБ переслідувала її на кожному кроці, принижували гідність. Достойна свого брата: непідкупно тверда і принципова, завжди готова платити високу ціну за свою позицію – Надійка не зраджувала своїх принципів за жодних обставин. Вона спокійно приходила на допити і суди побратимів – бо справа їх чиста і праведна.

А могло б усе укладатися по-іншому... Залякані писали ж покаянні, розпиналися ж, що не проти партії та її вождів, присвячували ж їм свої твори, отримували ж за це винагодори і нагороди...

Та не Світличні. Саме завдяки завзяттю й непохитній волі Надійка та її близьке оточення розминулися з пристосуванцями постхрущовської, тобто брежнівської, епохи. У ті роки більшість приятелів і знайомих, зустрічаючись випадково з Надійкою на вулиці, розбігалися, як миші, а в міському транспорті боялися кинути й погляд у її бік. Тим більше, що Іван Світличний ще відбував свій другий термін.

Відтак після ув'язнення Надія, не маючи київської прописки, не могла знайти працю. Перед загрозою нового арешту за „дармоїдство", вона змушена була влаштуватися замітачкою (єдина праця, на яку приймали без помітки в пашпорті про прописку). Отже, становище щойно звільненої дисидентки і сестри неформального лідера національно-визвольного руху опору 60-70-их рр. виглядало безнадійним. У листах до неї, використовуючи езопівську мову й пишучи про модерне мистецтво, західньоевропейський модерн, брат Іван мав на увазі відмову від совєтського громадянства і виїзд з країни. Це був єдиний вибір у ситуації непокори системі. І Надія Світлична прийняла рішення залишити СССР.

У 1977 році Софія Геврик отримала листа від представника консульства США у Києві (існувало лише рік), що її сестра Надія Світлична** звертається з проханням посприяти переїзду до неї. Тит і Софія Геврики, причетні до цього ж національно-визвольного руху опору 60-70-их рр. як „кур'єри" дисидентського „самвидаву", одразу ж здогадалися, у чому справа і дали згоду на „об'єднання родини". Тоді ж Надія Світлична на уродинах Б. Антоненка-Давидовича познайомилася з Павлом Стокотельним. І 16 квітня 1977 р. він поєднав свою долю з небезпечною для совєтської держави жінкою Надією Світличною. Таким чином, вона автоматично дістала київську прописку, і КҐБ втратило можливість звинуватити її у „дармоїдстві" і „пришити" за це статтю совєтського кримінального кодексу.

Через рік Надійка отримала від консульства США папери на виїзд. У жовтні 1978 року з немовлям Івасем і восьмилітнім Яремою виїхала до Риму (Італія). А 8 листопада на летовищі ім. Д.Ф. Кеннеді їх зустріли представники української громади. Наче велика рідня, українська громада в особі окремих осіб та організацій одразу ж заопікувалася нею й дітьми. При сприянні Тита Геврика Надія Світлична отримала стипендію Українського Наукового Інституту Гарвардського університету.

Та залишаючи країну, ні Надійка,

(Закінчення на стор. 19)

Надія Світлична (у другому ряді друга зліва) і Надія Мірчук (у центрі) на засіданні Управи ОУПС у США ім. Св. княгині Ольги. С. Бавнд Брук, 2000 р.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначення 15-річчя Незалежности України

Дипломати відзначили свято України

Тарас Лазуркевич та Олег Созанський

НЮ-ЙОРК. - 6 вересня у Постійному представництві України при ООН відбулось урочисте прийняття з нагоди 15-річчя проголошення Незалежности України, на яке Постійний представник України при ООН Посол Валерій Кучинський та Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко запросили дипломатів інших країн, діячів української громади, журналістів. Численних гостей вітали Валерій Кучинський з дружиною Аллою та Микола Кириченко з дружиною Оленою.

На вечорі грали на бандурах і співали українських пісень Тарас Лазуркевич та Олег Созанський - інструментально-вокальний дует „Бандурна розмова".

Л. Хм.

Зліва - Олена і Микола Кириченки, президент УНСоюзу Стефан Качарай

Алла і Валерій Кучинські (зліва) приймають вітання дипломата з Єгипту.

У святкуванні взяли участь (зліва): скарбник стейтової ради УККА в Ню-Джерзі Володимир Васьків, радгний Постійного представництва США при ООН Захар Бурстейн, заступник військового радника України в ООН Ігор Возняк, перший заступник Крайової управи ООЧСУ Іван Буртик.

Св'яткування в Джерзі Сиіті, Н.Дж.

Цього року відділ УККА у Джерзі-Сиіті доручив Українському Народному домові організувати відзначення 15-ої річниці Незалежности України і підготувати святкову програму. Голова Народного дому Стейсі Сібі попросила на свято посадника міста Джеремая Гілі.

24 серпня о 11-ій годині ранку в приміщенні міської управи зібралися представники нашої громади. Приємно було бачити серед них і молодих еміґрантів – хоч в Америці це був робочий день і всі вони були зайняті на своїх працях, та все ж знайшли можливість відгукнутися на заклик пароха Української католицької церкви свв. Петра і Павла о. Василя Путери і прийти на урочистий момент підняття державного прапора України. Було також багато дітей, що вносить особливу радість у кожне свято.

Під піднятим синьо-жовтим прапором присутні заспівали український національний гимн.

Зенко Галькович

Москва

Святкування 15-ої річниці Незалежности України розпочалося з покладання квітів до пам'ятника Тарасові Шевченкові, в якому взяли участь працівники Посольства України в РФ, Культурного центру України та українська громада російської столиці. В Культурному центрі України було розгорнуто книжкову виставку, на якій представлено видання з історії українського державотворення, ґалерію видатних українських державників минулих століть – від часів Київської Русі до Української Народної Республіки. Помітне місце на виставці належало визвольним змаганням українського народу – Українській революції 1917 – 1920 рр., ОУН, УПА та „шістдесятникам". Були представлені книги, присвячені Помаранчевій революції.

В Культурному центрі також відкрито фотовиставку, де показано віче на Софійському майдані 1990 року, піднесення прапора над Верховною Радою України, останні політичні та культурні події в Україні. Відбулася презентація унікального видання Інституту історії України НАН України - двотомної колективної праці „Історія українського селянства" („Наукова думка", 2006), яке представив начальник відділу новітньої історії та політики Інституту історії України д-р Георгій Касьянов.

Відбулись урочистий вечір та святковий концерт. З доповіддю про сучасне національне життя України виступив Посол України в РФ Олег Дьомін. Емоційно, з великим надхненням прозвучали патріотичні козацькі й українські народні пісні у виконанні відомого українського гурту „Козацькі забави". Дитячий хореографічний ансамбль „Щедрик" Культурного центру України в Москві (художній керівник Тетяна Кузьмичова), який цього літа виборов звання лавреата Міжнародного дитячого фестивалю „Казкова Ялта", майстерно виконав оригінальну хореографічну композицію „Закарпатські забави". Народна артистка Росії Людмила Сафонова подарувала українську народну пісню „Ой, не світи, місяченьку" та „Солов'їний романс" А. Кос-Анатольського. Блискуче співав на концерті соліст Національної опери України, заслужений артист України Дмитро Попов. У заключній частині концерту танцювальна група Міжнародної хорової капелі „Славутич" Культурного центру України в Москві (балетмайстер – Костянтин Батманов) виконала український гопак у постановці Павла Вірського. Свято було завершене виконанням Державного гимну України „Ще не вмерла Україна". Всі присутні у залі співали милі серцю, вистраждані у багатовіковій борні за щасливу долю українського народу слова.

Юрій Василенко

THE UKRAINIAN WEEKLY

Published by the Ukrainian National Association Inc., a fraternal non-profit association

СВОБОДА

Ще не запізно....

Запрошуємо всіх на 7-денний круїз!

Чудова нагода провести час з родиною і друзями!

Підтримуйте Свободу, «The Ukrainian Weekly» і Союзівку

Дата: **04 – 11-го березня, 2007**

Маршрут: **Tampa; Day at Sea; Grand Cayman; Cozumel; Belize, Costa Maya; Day at Sea; Tampa**

Ціна:
Середня кабіна: ***$810.00 на особу (порт і податки вкл.) ****
Крайня кабіна: ***$940.00 на особу (порт і податки вкл.)****
Кабіна з балконом без виду : ***$990.00 на особу (порт і податки вкл.)****
Кабіна з балконом з видом на море: ***$1090.00 на особу (порт і податки вкл.)****
На прохання даємо ціни кабін на одну особу, три або чотири

Прошу взяти до уваги: вище подані ціни включають пожертву для УНСоюзу з вашим вибором!
«Союзівка» Фундація Спадщини ** Пресовий Фонд «Свобода» «The Ukrainian Weekly»
Лінія «Carnival Cruise Lines» також зробить пожертву для УНСоюзу за кожну особу що займає дво-особну кабіну

Корабель: ***Carnival Cruise Lines*** **« Miracle»**

Групові розваги!

Поспішайте! Обмежена кількість місць!
Малий завдаток забезпечить вам кабіну і вакації повних розваг!

<u>* Перешліть завдаток у сумі $250.00 дол. від особи до 30-го вересня, 2006</u>

*** Чеки виписувати на "Zenia's Travel Club LLC"**
*** Ціни базовані на дво-особних кабінах**
*** Забезпечення, чайове, і лети не включені в ціні**
*** За додатковами інформаціями: Зеня Брожина 201-218-1114 або Христина Білянич 973-285-5006**

Zenia's Travel Club LLC *46 Muirfield Rd., Jackson, NJ 08527*
Phone 201-218-1114 *Email zbrozyna@earthlink.net*

15-річчя Незалежности України

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Заходами громадського комітету з відзначення 15-ої річниці Незалежности України відбулося успішне вшанування цієї події 24 серпня ц. р. в Українському освітньо-культурному центрі в Дженкінтавні, біля Філядельфії. В неділю, 20 серпня, старанням УСО „Тризуб" на спортовому комплексі „Тризубівка" відбувся багатолюдний фестиваль з цієї ж нагоди. Також Український танцювальний ансамбль „Волошки" влаштував показовий концерт „Степи" 19 серпня.

Концерт в УОКЦентрі почався з показу фільму про інавґураційний концерт Президента України Віктора Ющенка. Вечір відкрив Методій Борецький – голова громадського комітету. Молоді сумівки Марійка і Катруся Вирсти внесли прапори. Національні гимни виконав Дмитро Терлецький. Акт проголошення незалежности України прочитав Степан Дубенко – учень 12-ої кляси НУРШ. Владика Іван Бура виголосив молитву, а Осип Рожка – слово про Україну. У концерті взяли участь Лідія Бичкова, сопрано (акомпаніямент – Лариса Держко), мішаний хор „Україна" (дириґент – Адріян Британ, акомпаніямент – Ірина Пелех-Зварич), скрипаль Адріян Британ (акомпаніямент – Ірина Пелех-Зварич), український чоловічий хор „Прометей" (дириґент – Нестор Кизимишин, акомпаніямент – Галина Мазурок-Рей. Кінцеву молитву промовив о. протопресвітер Франко Істочин. Обидва хори заспівали „Боже Великий, Єдиний". Консул України Андрій Олефіров зачитав лист-привіт для американських українців від міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка. Майстром церемонії був Іван Праско, а присутніх було близько 300 осіб.

На фестивалі УСО „Тризуб" в Горшамі виступали танцювальний ансамбль „Волошки", співочі ансамблі „Світання" і „Єдність". Хор „Промінь", дует сестер Оросів, скрипаль-віртуоз Василь Попадюк, бандуристи Олег Созанський і Тарас Лазуркевич. Після розвагової програми відбулася танцювальна забава в головному павільйоні „Тризубівки". Присутніх було майже дві тисячі осіб.

В програмі концерту „Степи", крім Українського танцювального ансамблю „Волошки", виступав скрипаль Василь Попадюк. Присутніх – понад 250 осіб.

Методій Борецький

Група організаторів відзначення 15-річчя Незалежности України у Бостоні

БОСТОН. – Українська громада Бостону, найбільшого міста Нової Англії, 26 серпня відсвяткувала 15-річчя Незалежної Української держави. Н а площі перед будинком міської управи, під звуки американського і українського гимнів, Стівен Костецький підняв державний синьо-жовтий прапор України, а адвокат Павло Рябенюк прочитав вітальну Проклямацію від губернатора штату Масачусетс Міт Ромней з нагоди Свята Незалежности України. Також представник міської управи Раєн Фіцджеральд прочитав, присвячену Дневі Незалежности України Проклямацію від мера Бостону Томаса Меніна.

Святкову порграму молитвою розпочав парох Української католицької цекви Христа Царя декан о. Ярослав Налисник. Голова Бостонського Відділу УККА Зеновій Проць привітав присутніх на святі і прочитав Звернення УККА до Уряду України.

Хор заспівав декілька українськуих пісень.

Неділя, 27 серпня, почалася Святими Літургіями в українській православній церкві св. Андрія Первозваного і українській католицькій церкві Христа Царя в наміренні українського народу.

Офіційну частину святкування відкрив Зеновій Проць, парох церкци св. Андрія о. Роман Тарнавський провів молитву. Михайло Гоць заспівав Американський, а Володимир Гетьманський, в суп-

(Закінчення на стор. 20)

23 вересня: зустріч з молоддю

НЮ-ЙОРК. - 23 вересня, о 3-ій год., у приміщенні Школи українознавства осередку СУМ, за адресою: 136 2nd Ave., 2 поверх, відбудеться зустріч з групою української молоді, яка пройшла літнє стажування з української мови в Києво-Могилянській академії за програмою „Навчання української молоді Америки в Україні". Молодь поділиться враженнями від навчання. Також можна буде отримати інформацію щодо програми: „Навчання української молоді Америки в Україні - 2007". Оргкомітет: Б. Волянська - тел.: (917) 747–7996, М. Казаренко – тел.: (718) 372 – 0235.

Історична...

(Закінчення зі стор. 5)

націоналістичних до комуністичних.

Але і це не стало для Тараса Гунчака остаточним вирішенням проблеми висвітлення розвитку української суспільно-політичної думки. Він ставить собі за мету підготувати таке видання, яке б репрезентувало увесь тисячолітній процес зародження, становлення і розвитку української суспільно-політичної думки. І це завдання учений зреалізував. У складі авторського колективу (Валерій Шевчук, Василь Яременко, Володимир Литвинов, Юрій Шаповал та Оксана Сліпушко) було підготовлено видання „Тисяча років української суспільно-політичної думки" у 9 томах і 14 книгах, що побачило світ 2001 року. Тарас Гунчак як ідейний надхненник, фундатор, голова редакційної колегії і науковий редактор цього видання у своєму вступному слові підсумував не тільки завдання даного проєкту – вперше в історії України репрезентувати тисячолітній процес зародження, становлення і розвитку національної суспільно-політичної думки, представити національні інтелектуальні та духовні пошуки у різні часи й епохи, – а й дав визначення того, що є національна культура, у чому глибинна суть цього феномену.

2000 року побачила світ ще одна просто таки феноменальна праця Тараса Гунчака „On the Horns of a Dilemma: The Story of the Ukrainian Division Halychyna" („На рогах дилеми: історія української дивізії „Галичина"). Це абсолютно новий погляд на ще одну важливу і складну проблему – ролю і значення української дивізії „Галичина" у боротьбі за створення незалежної української держави у роки Другої світової війни. Автор книги оперує фактами і документами, з якими читач знайомиться вперше. Він уводить у науковий обіг не тільки нові наукові положення, а й нові документальні свідчення.

У червні 2006 року у Києві відбулася презентація двох нових книг Тараса Гунчака: „Історія України. ХХ століття" та „Мої спогади – стежки життя". Перша книга – то продовження виданої на початку 90-рр. „Історії України". Тарас Гунчак протягом цього часу працював над історією України другої половини ХХ століття. Він довів своє дослідження до днів Помаранчевої революції. Слід підкреслити, що Тарас Гунчак прагне науково, виважено оцінювати події сучасности. Він посилається на праці відомих українських істориків, котрі були безпосередніми учасниками новітньої історії, котрі самі її творили.

Завершуючи свою історію ХХ—початку ХХІ століття, Тарас Гунчак назвав останній розділ „Між мрією та дійсністю". Так він схарактеризував ті надії, котрі принесла в Україну Помаранчева революція. Разом з цим він зауважує, що тільки час дасть істинну оцінку тим подіям у загальному контексті новітньої української історії. Історик часто говорить про те, що він – романтик у душі. І цей романтизм виявляється в його переконаності в тому, що історичне майбуття Української держави буде успішним.

Друга книга – особисті спогади Тараса Гунчака, але знову ж таки – у тісному зв`язку з історією свого народу. Розділи „Бурхливі 80-ті роки", „Проголошення української держави", „Роздуми і спогади про мою подорож в Україну 1991 року", „Незабутній референдум 1 грудня 1991 року", „Незалежна Україна у політичних дискусіях і протистояннях" відкривають перед читачем цікаві та мало відомі факти й сторінки з історії незалежної України, пропущені через серце та фахову оцінку Тараса Гунчака. Але історик не нав`язує читачеві своєї думки. Він просто пише про те, як особисто сприйняв та оцінив ті події.

На презентації сказали своє слово про автора та його книги відомі в Україні вчені, політичні та громадські діячі – Микола Жулинський, Іван Драч, Олександер Скіпальський, Іван Дзюба, Генадій Удовенко та ін. Вони говорили про Тараса Гунчака як людину, котра не лише пише історію України, а й є її активним учасником. Тарас Гунчак – людина напрочуд послідовна у своїх життєвих і наукових переконаннях та принципах. Його наукова методологія – чітка і добре визначена. Професор Гунчак невідступно дотримується своїх наукових позицій, тому кожна його наступна праця є продовженням попередньої. Крім того, він дав власне визначення багатьох понять, що є базовими не тільки для історика, а й для філолога, філософа, культуролога. Зокрема це поняття національної культури, яка в інтерпретації Гунчака мислиться як поняття та історичний феномен, що „з'являється там, де існує поєднаність народних традицій і творчих процесів". На думку дослідника, „культура не веде до якогось політичного завершення програми чи ідеології. Культура народу стоїть понад такими переходовими явищами – стоїть вище, оскільки творить невід'ємну частину ідентичности і неминучости народу, тоді як політичні ідеї мають проминальну вартість". Водночас учений підкреслює: „Я свідомий, що політична традиція є також однією з ланок національної культури, одначе її треба відрізняти від політики як суспільної потреби чи настанови поточного дня. Мабуть, не буде перебільшенням сказати, що історія як наука хоч і послуговується науковою методологією, за своєю природою залишається мистецтвом, а не точною наукою. Причиною цьому є сама людина як об'єкт історичних дослідів. Саме людина, з усіма її прикметами, є заборолом до пізнання її минулого в усіх його вимірах, а тому пошуки цілісного знання залишаються тільки ідеалом для дослідників історії" („Історія – невичерпна криниця").

Одного разу, виступаючи на одній із мистецьких виставок українських художників в Українському Інституті Америки, Тарас Гунчак сказав: "Те, що ми бачимо, – це поєднання духовности і мистецтва. Це поєднання України і діяспори. Ми вийшли з України і наше коріння в Україні. Але, щоб воно проростало, треба, щоб Україна нами цікавилася, а ми України ніколи не забували". І цьому принципу він ніколи не зраджував, свято дотримувався його у найважчі для української демократії часи.

Оксана Сліпушко,
кандидат філологічних наук,
викладач Київського
національного університету
ім. Т. Шевченка

Голодомор - терористична акція комуністичного режиму проти мирного населення

Звернення учасників IV Всесвітнього Форуму українців до міжнародної громадськости, урядів і парляментів країн світу

20 серпня 2006 р., м. Київ

Голодомор 1932-1933 років в Україні – не історична минувшина, а ґльобальна терористична акція комуністичного режиму проти мирного населення, яка не має терміну давности і забуття. Вона була і залишається незагоєною раною генетичної пам'яті українського народу. Десять мільйонів українців було заморено штучним голодом для досягнення злочинної політичної мети: ослаблення та винищення волелюбного українського селянства – соціяльної основи нації.

Ця трагедія вражає не лише кількістю жертв, особливо серед дітей, а й довготривалим замовчуванням і політико-ідеологічним протистоянням. Убієнних українських хліборобів офіційно не визнали жертвами політичного терору. Амнезія моральности, характерна для деяких політичних сил, що успадкували злочинну комуністичну ідеологію, гальмує офіційне визнання Голодомору 1932-1933 рр. актом геноциду.

Відходять у небуття свідки злочину, залишаючи по собі письмові докази, згасає історична пам'ять, а натомість - лише безіменні кам'яні плити та дерев'яні хресті. У зв'язку з цим актуальними залишаються слова Президента України Віктора Ющенка, виголошені в ООН у вересні 2005 р., про те, що „світ має знати правду про всі злочини проти людства. Тільки таким чином ми всі будемо впевнені, що байдужість більше ніколи не заохочуватиме злочинців".

Невдовзі виповнюється 75 років трагедії Голодомору. Упродовж них, починаючи від звернення голови УНР на чужині Олександра Шульгина до Ліґи Націй влітку 1933 року, світова українська громада домагається його належної політико-правової оцінки. У 1988 р. за ініціятивою Світового Конгресу Віль них Українців, запропонованою ще у 1984 р., почала свою роботу Міжнародна комісія з розслідування причин та наслідків Великого голоду 1932-1933 років в Україні, головою якої був професор Стокгольмського університету Якоб Сундберґ - один з учасників круглого столу „Голодомор в Україні 1932-1933 років – трагедія світового маштабу", проведеного в рамках IV Всесвітнього Форум у українців.

Проголошення державної незалежности України, 15-річчя якої нині виповнюється, активізувало не лише вивчення Голодомору, а також його політичне та юридичне тлумачення у світі. Парляменти десяти країн (США, Канади, Естонії, Арґентини, Австралії, Італії, Угорщини, Литви, Грузії, Польщі) визнали Голодомор 1932-1933 рр. геноцидом українського народу, висловивши у такий спосіб свою політико-правову оцінку цьому ганебному злочину.

Підтримана 63-ма країнами Спільна заява, ухвалена 58-ою сесією Генеральної Асамблеї ООН, вперше включила до міжнародного політичного словника термін „Голодомор", засвідчивши у такий спосіб історичний факт національної трагедії українського народу. У квітні 2006 р. міністер закордонних справ України Б. Тарасюк закликав своїх колеґ з країн-учасниць СНД визнати Голодомор в Україні актом геноциду .

Історичний факт існування Голодомору-геноциду довели українські та закордонні історики, спираючись на архівні документи. Його підтвердили також учасники „круглого столу", з урахуванням різних точок зору і тлумачень.

Ми закликаємо усіх людей доброї волі, де б вони не жили, свято зберігати і вшановувати пам'ять про Голодомор, усіма засобами сприяти поширенню правди про цю трагедію!

Ми звертаємося до Президента України, Кабінету міністрів України та Верховної Ради України з проханням внести до порядку денного питання про ухвалення відповідного акту про визнання Голодомору 1932-1933 рр. в Україні геноцидом українського народу, заслухавши наукових експертів та свідків трагедії, передбачити кошти на спорудження у Києві Меморіяльного комплексу „Голодомор 1932-1933 рр.!

Просимо Президента України встановити постійну календарну дату Дня скорботи і памяти жертв Голодомору 1932-1933 років. Ми закликаємо уряди і парляменти світу, органи центральної і місцевої влади, громадські організації, усіх добрих людей на Землі брати участь у щорічних вшануваннях пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років, сприяти поширенню правди про Голодомор у засобах масової інформації та його визнанню актом геноциду українського народу!

Ставаймо до спільної боротьби з будь-якими проявами тоталітарних, деспотичних ідеологій та режимів, зневаги до прав і свобод людини!

Вічна пам'ять полеглим від Голодомору українським селянам!

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українське народознавство
Збереження цінних традицій

НЮ-ЙОРК. – Ентузіясти народного мистецтва та всі зацікавлені матимуть нагоду глибше ознайомитися з красою та багатством українського народного мистецтва під час цілоденної конференції в Українському Музеї під назвою: „Українське народознавство – збереження живих традицій", яка відбудеться в неділю, 24 вересня, від 9-ої ранку до 5-ої год. по полудні.

На конференції виступатимуть знавці народного мистецтва, дослідники, народні майстри-умільці та мистці. Наталія Кононенко, професор Альбертського університету, чільний спеціяліст з українського

Гуцульський кептар споч. XX стол.

фолкльору та народного мистецтва, зранку виголосить головну доповідь „Зберігачі спадщини в Україні – в минулому, сучасному і майбутньому", а по полудні говоритиме на тему „Зберігачі спадщини в діяспорі – важливість візуального в збереженні ідентичности".

„Зберігачі спадщини відіграють вирішальну ролю у збереженні ритуалів та традицій, - стверджує проф. Н. Кононенко. - До них люди звертаються, щоб правильно заспівати народну пісню чи пояснити обряд, пов'язаний з весіллям чи іншими подіями. Зберігачі учать своїх друзів та їхніх дітей традиційних ремесел народного мистецтва і можуть пояснити значення різних зображень та символів. Далеко від рідної землі вони продовжують зберігати традиції та знайомлять із своєю культурою своїх неукраїнських сусідів".

Цю думку підтримує Любов Волинець, організатор конференції і куратор етнографічної колекції при Українському Музеї: „Наша установа, завданням якої є зберігати та поширювати культуру шляхом виставок та освітніх заходів, організовує цю конференцію для української спільноти". Своєю працею та такими заходами, як ця конференція, Музей виступає як один із найбільш значних зберігачів спадщини, пояснила Л. Волинець.

Конференція відбувається водночас з музейною виставкою „ Дерево життя, сонце, богиня: символічні мотиви в українському народному мистецтві", яка включає понад 100 експонатів з колекції народного мистецтва Музею. Виставка, куратором якої є Любов Волинець, триватиме до15 жовтня ц. р.

Під час пополудневої сесії народні майстри покажуть процес творення та мистецьку техніку своїх жанрів. Учасники конференції матимуть нагоду власноруч спробувати свої сили у різних видах народного мистецтва.

(Закінчення на стор. 20)

Концерт Ніни Матвієнко

Ніна Матвієнко

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 30 вересня 2006 року в Українському Освітньо-Культурному Центрі (700 Cedar Rd, Jenkintown, PA), о 6-ій годині вечора, відбудеться концерт народної артистки України Ніни Матвієнко. У програмі концерту – сучасні й народні пісні з участю вокального квартету.

Це унікальна нагода почути одну з найвизначніших вокалісток, яка є одним з національних співочих символів України. Віримо, що цей концерт зацікавить шанувальників традиційної української пісенної творчости – як серед молоді, так і серед сеньйорів. Ніна Матвієнко відома в Україні, як велика патріотка рідного краю. Перед виборами до парляменту України Ніна Матвієнко виступила із 54-ма концертами на підтримку національно-демократичних сил.

Кошти, зібрані від концерту, будуть передані на проєкт СУА, започаткований Філядельфійською Округою на фінансування лікарняної дитячої почекальні в Центрі Материнства і Дитинства в Києві, що є частиною проєкту „3000" під патронатом Катерини Ющенко.

Спонзором імпрези є 90-й відділ СУА ім.О.Степанів, Округи Філядельфії.

Ваша присутність на концерті буде великою підтримкою цієї благородної цілі.

В концерті співатиме С. Шкафаровський

В неділю, 8 жовтня, в Українській католицькій катедрі св. о. Миколая в Чикаґо відбудеться концерт літургійної музики. Це одна з багатьох подій для відзначення ювілею першої парафії в Чикаго на початку минулого століття – у 1906 році. Їй, отже, сто років! У цьому концерті візьмуть участь шість місцевих хорів, симфонічна оркестра та соліст Метрополітальної Опери в Ню-Йорку Стефан Шкафаровський. Храм св. Миколая, який є архітектурною перлиною візантійського стилю, відомий також своєю досконалою акустикою.

„Знавці української літургійної музики оцінюють її дуже високо. Концерт буде нагодою для ширшої публіки пізнати величність та містерійність цієї збереженої і плеканої традиції у духовній музиці" – каже Михайло Голіян професор-емерит музики у Wilbur Wright College і голова комітету, який цей концерт організовує.

У програмі концерту є композиції релігійного змісту,наприклад, „Благослови, душе моя, Господа" Кирила Стеценка, „Прийдіте, воспоїм Господа" Дмитра Бортнянського, „Руслянові Псальми" Б. Кудрика, „Владико неба і землі" Гулака-Артемовського, „Камо піду" Миколи Лисенка та інші.

У програмі концерту виступлять також церковні хори: катедри св. о. Миколая (дириґент Володимир Дуда), катедри св. Володимира (дириґент Володимир Попович); собору св. Володимира і Ольги (дириґент Олена Новик), церкви св. Андрія (дириґент Тарас Руденко), світський хор „Сурма" (дириґент Зеолід Модрицький), хор Спілки Української Молоді (дириґент Володимир Попович).

Послухати цю спокійну, прекрасно згармонізовану духовну музику в розмальованих іконами й візантійськими мотивами стінах Божого храму, з могутнім фіналом збірного хору в супроводі 12-членної оркестри – це справді переживання, що залишиться спомином на все життя.

Квитки вступу на концерт можна придбати в парафіяльній канцелярії, за тел. (773) 276-4537. Початок концерту – 2 годині по полудні .

"ЗАРАДИ ІДЕЇ...

(Закінчення зі стор. 9)

ні її чоловік Павло не знали, на який час їх розлучає доля і чи побачаться взагалі. І справді, ОВІР (інституція, яка видавала дозвіл на виїзд за кордон) ставила усілякі перепони, щоб Павло не зміг відвідати родини. На партійних зборах установи, де він працював інженером, розглядалася його характеристика. Тут згадався і його батько - ворог народу, і покладання квітів до пам'ятника Шевченкові 22 травня. На щастя, про причетність Павла до руху опору, про його контакти з дисидентами, про ризиковану для нього поїздку в Ростов-на-Дону з переписаною у зошит працею Юрія Бадзя „Право жити" і переданою Б. Нагайлові, що перебував там на міжнародній книжковій виставці, ні партійним співробітникам, ні ґебістам не було відомо. І через півтора року Павлові Стокотельному таки дали дозвіл на виїзд за кордон як чоловікові „запроданки", а отже, – „недостойному іменуватися совєтською людиною".

Подиву гідна громадська і професійна діяльність Надії Світличної у США. Вона активно виступала перед громадою, виступала зі свідченнями про порушення прав людини в СССР на конференціях і нарадах різних рівнів, включно з державними, зокрема зустрічалася з президентом Р. Рейганом.

Від 1979 р. вона була співзасновником, виконавчим директором і видавцем організації „Людські права в ХХ ст." (Закордонне представництво Української Гельсінської групи). У 1980-85 рр. упорадковувала місячник „Вісник репресій в Україні", в якому інформувала рпо переслідування інакодумців в Україні, про ситуацію з українськими в'язнями. Бюлетень виходив також англійської мовою у перекладі Марти Скорупської. Зусиллями Надійки організація „Людські права в ХХ ст." видала ряд інших видань: „Документи Українського Патріотичного Руху", „Інформаційний бюлетень", „Юрій Литвин", тези праці Ю. Бадзя „Право жити".

У 1981-1994 рокх Надія працювала редактором радіо „Свобода". Саме на „Свободі" вона вповні розкрила свій журналістський талант і продовжила місійну працю для України. Саме тут визначився великий обшир її внеску у дисидентський рух. Приємний голос Надійки, із своєрідними оксамитовими модуляціями, бездоганна вимова по-особливому впливали на слухача. Її „Погром з продовженням" будив наші приспані уми.

З етеру „Свободи" Надія Світлична відкрила для нас Василя Стуса. Його поезія звучала у її проникливій деклямації. Надійка не тільки відчувала Стусову поезію нервом своєї душі, вона пам'ятала його голос і дикцію, намагаючись відтворити вплив його карбованого слова на слухача.

Надія Світлична також упорядкувала збірку поезій Василя Стуса „Палімпсести". І сьогодні мало хто знає, що укладалася книжка з переданих з тюрми тоненьких цигаркових папірчиків, списаних дрібним Стусовим письмом, які міг відчитати не кожен. І за цю копітку роботу бралася завжди безвідмовна Надія Світлична. Окрім цього, упорядкувала твори правозахисників і політв'язнів Миколи Горбаля, Гелія Снегірьова, Миколи Руденка, Ірини Сеник, Ярослава Лесева.

Природа обдарувала Надію також поетичними і малярськими здібностями. Вона пробувала писати

О Боже мій! Така мені печаль
і самота моя – така безмежна!
Нема – Вітчизни! Око обережно
обмацує дорогу між проваль.

Ото – мій шлях: повернення чи не...
Ото – мій шлях: світ-за очі. Єдине.
Прости мене, кохана Батьківщино.
О матере, не проклени мене!

Я – геть подався. Шалом. Навмання.
Я – геть подався, стомлений од люті.
Рожеві сопки, кригою окуті,
а понад ними – чорне вороння.

І сліпне вечір. Контур гір – немов
з картону вирізаний – для декору
і вся тобі дорога – вниз чи вгору.
Пішов туди. Пішов туди. Пішов!

(В. Стус)

поезії. Та, очевидно, її пієтет до братового таланту і друзів-поетів був перешкодою для її поетичної творчости. На жаль, мало збереглося проб поетичного Надійчиного оригінального і перекладницького пера. А з Аллою Горською вона виявляла своє мистецьке обдарування, допомагаючи викладати мозаїки у Донецьку, виконувала самостійні ескізи, невеличкі мозаїчні елементи.

Високий професіоналізм Надії Світличної як журналістки і редактора належно оцінили у незалежній Україні, відзначивши премією ім. Василя Стуса (1992 р.) і найвищою нагородою України - Шевченківською премією (1994 р.). А Українська Вільна Академія Наук у США обрала її дійсним членом. З 1995 р. Надія Світлична була постійним учасником і доповідачем Григоренківських читань.

У 1996-2000 рр. Надія Світлична редаґувала журнал Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у США „Віра". Журнал одразу здобув нове обличчя. Впродовж п'яти років читачі мали насолоду й радість від знайомства з добірними зразками літератури та мистецтва періоду „шістдесятництва", спогадами відомих людей повоєнної еміґрації. За усіма рубриками, ілюстраціями, фотографіями – невтомна, копітка праця головного редактора, праця, яка ніколи не вкладалася у визначені години робочого дня чи робочого тижня, праця, сповнена професіоналізму, мудрости, творчости й любови до справи. Вболівання Надії Світличної за долю журналу проявилося й у тому, що, будучи хворою, не відмовлялася від обов'язків головного редактора доки не знайшла собі заміну.

У той же період Надійка працювала мовним редактором Українського Музею у Ню-Йорку. А від 1994 року – засновником Фонду Музею Шістдесятників у Києві. Музей став її дітищем і її болем до останніх днів життя. Сили відбирали постійні хвороби, а музейно-архівної роботи ставало все більше. Але Надійка ніколи не скаржилася, ніколи не згадувала про свої хвороби, доки вони не прикували її до ліжка.

Слід також відзначити й таку грань громадської діяльности Надії Світличної, як харитативна, доброчинна допомога потребуючим в Україні. Саме завдяки постійній і конкретній допомозі побратимам-шістдесятникам, студентам, сиротам, убогим інтеліґентам, школам, бібліотекам і музеям, в сучасній Україні Надію Світличну знають і шанують більше, ніж журналіста, редактора, упорядника.

Надія Світлична постійно відвідувала усамітненого й хворого Василя Барку у будинку для старечих осіб. Пригадується, як у період Різдвяних свят 2001 р. разом з Роксоляною Сірою і акторами Львівського театру ім. Леся Курбаса влаштували йому справжнє свято – колядували, співали ірмоси, молилися з ним.

На жаль, рамки газетної статті не дозволяють вповні розкрити багатогранну діяльність і феномен її особистости. Та все ж найбільшим скарбом Надійки була доброта і любов. Сила її доброcти притягувала людей. Чарівна скромність Надійки, її незраджуваний гумор, самоіронія, сонячні промені її усмішки гуртували навколо неї людей. Надійка була доброзичливою і толерантною до всіх: до кожного члена нашої громади і до усього гурту українців, разом з якими працювала на користь України. І особливо щасливою почувалася, що доля поєднала її з куренем пластунок „Верховинки", яких любила як посестер. У березні цього року, знаючи про свою приреченість, знайша сили і мужність, щоб попрощатися з усіма друзями і приятелями. Гідно залишаючи цей світ, виявляла почуття щастя і вдячности долі за щирих друзів і гарних людей.

Генієм доброти називали однодумці Івана Світличного. Генієм доброти була й Надійка, яка виросла з того ж самого ґрунту. Здавалося, що у неї не було ворогів. Адже навіть до кривдників своїх ставилася поблажливо, співчутливо. Вражало її ставлення до тих людей, з якими обставини розвели різними життєвими шляхами: ніколи не кинула їм жодного докору за інший вибір шляху.

Постать Надії Світличної наче освітила добу, в якій ми живемо. Була особистістю, яка дбала лише про добро для загалу, добро духовне, вкладаючи всі сили й віддаючи своє життя на цей вівтар. Вона

Одна з останніх прижиттєвих фотографій Надії Світличної на весіллі сина Івана. У першому ряді зліва: Іван, Надія, Кристін - невістка Надії, в дргому ряді зліва: Велес - внук Надії, Павло Стокотельний - чоловік, Ярема - син Надії.

назавжди лишиться світлим прикладом людини надзвичайної скромности, людини, яка виконувала свою життєву місію тихо, людини щедрої душі, яку здатні виявляти лише непересічні особистості, людини, гідної найбільшої пошани і симпатії. Надійка уміла слухати, розуміти і любити людей. Нехай її ключі любови відчинять наші серця для добротворення. А у тому справжньому світі, в який вона перейшла після смерти, нехай „гойдають тихо білі серафими На терезах своїх долонь" її світлу й шляхетну душу.

* З листа Надії Світличної на адресу з'їзду КПРС 1 квітня 1966 р.: „Мій брат був і залишається для мене ідеалом людини, захопленої ідеєю всього прекрасного і справедливого".

** Насправді Надія Світлична не була сестрою Софії Геврик, а знайомою. Приїхавши до США, вона з дітьми жила майже рік у Т. і С. Гевриків.

Тамара Скрипка

Іван Світличний

Коли померкнуть зорі многі
І сонце каменем паде,
А землю, води і людей
Обступить чорна ніч облогом;

Коли, мов гнаний іудей,
Полишений останнім богом,
Я руки простягну: нікого!
Наосліп кинуся: ніде! -

У тім безґрунті, безпричаллі
Непогамовної печалі,
Невикрутної самоти

Єдиносущною у світі,
В моєму небі, у зеніті,
Зорітимеш, як перше, Ти.
(Улюблений вірш НС)

Пл. сен. Н. Світличну, членку 28 Куреня УПС „Верховинки", нагороджує „Орденом Вічного Вогню в Золоті" Начальний Пластун пл. сен. Любомир Романків. Львів,Україна.

Український...

(Закінчення зі стор. 17)

У конференції братимуть участь: Евдокія Сороханюк - ткаля, вишивальниця, спеціяліст з виготовлення гуцульського одягу, Ляриса Зєлик - знавець з виготовлення обрядового печива, Ольга Колодій - колекціонер, інструктор з виконання ґерданів, Віра Наконечна - ткаля, вишивальниця, Марічка Панчак - вишивальниця, спеціяліст з виготовлення гуцульського одягу, Софія Зєлик - мистець писанки і керамічного розпису. Після конференції, від 5-ої до 7-ої год., відбудеться товариська зустріч.

Гуцульські крайки (споч. XX стол.)

Вступ на конференцію, включаючи обід, ранню і вечірню перекуску: 30 дол. (члени Музею - 25, студенти - 20). Реєструватися телефонічно: (212) 228-0110. Факс (212)228-1947, електронна пошта: info@ukrainianmuseum.org. Вступ можна платити чеком, або „VISA" чи „MasterCard". Просимо реєструватися якнайшвидше, бо маємо обмежене число місць.

Завдання Українського Музею – збирати, зберігати, виставляти та пояснювати значення експонатів, які мають мистецьку чи історичну вартість в житті американців українського походження. Музейна колекція народного мистецтва є однією з найбільших і найважливіших поза межами України. Колекція образотворчого мистецтва включає твори визначних українських мистців, які творили в Україні і поза її межами. В архіві документується життя, історія і культурний розвиток українців, особливо на еміґрації. Протягом кожного року Музей організовує виставки, видає двомовні виставкові каталоги та готує і проводить програми для публіки, часто співпрацюючи з іншими музеями, науковими інституціями та культурними осередками. Інститут музейних і бібліотечних послуг, Федеральна аґенція дотацій фінансово підтримують освітні і публічні програми Українського Музею. Нюйоркська стейтова рада фінансово підтримує програми і щоденну працю Музею.

Адреса: 222 East 6th Street, New York, NY 10003. Сторінка в Інтернеті: www.ukrainianmuseum.org. Музей відкритий від середи до неділі, від 11:30 рано до 5-ої по полудні.

Український Музей

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 14)

роводі хору, укранїськиий гимн. Акт проголошення Незалежности України, Звернення УККА, прокламації від губернатора Масачусетсу і від мера Бостону прочитали Марта Федик, З. Проць та В. Петрів, П. Рябченюк і Володимир Майкут.

Отець Роман та Ірина Гресько у своїх виступах підкреслювали незнищенність нашого народу, його вірність Божій правді і справедливості.

У мистецькій програмі Бостонський український мішаний хор під дириґентурою Люби Гентик виконав низку пісень, з заспівами З. Проця та В. Бохенка. Л. Гентик, С. Зарицька та М. Ящишин співали також у дуетах і тріо, вірші деклямували Настуся Курчак та Ірина Жовнірчик, а Ігор Коваль, акомпаніюючи собі на бандурі, заспівав три пісні, до глибини душі розчуливши публіку.

Громадський комітет з відзначення 15-річчя Незалежности України виготовив пропам'ятну книгу з нагоди свята, яку було розповсюджено в громаді. На закінчення святкування З. Проць подякував хористам, господиням, організаторам свята і всім його учасникам. Отець Ярослав закрив офіційну частину молитвою.

Відтак відзначення 15-річчя Незалежности України з приємністю продовжувалося за святковим столом.

Ігор Коцур

35-річчя Українського Інституту Модерного Мистецтва

ЧИКАҐО. - 7 жовтня ц. р. Український Інститут Модерного Мистецтва (УІММ) відзначатиме 35 років плідної праці для української громади в ділянках мистецтва, музики, фільмів та літератури. Завдяки відданості ентузіястів-добровольців, за фінансової підтримки Української-Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч" та Фундації „Спадщина" Банку „Певність" в УІММ відбуваються мистецькі виставки, літературні вечори, концерти, показ фільмів та доповіді на різні теми.

Відзначення 35-річчя відбудеться в Українському культурному осередку в Чикаго. Вечір розпочнеться коктейлем під музику „Зорепаду", потім буде вечеря і короткий фільм. За квитками просимо звертатися до Олени Прийми на електронну адресу: Helen@pryma.net. Додаткові інформації подані на інтернет-сторінці УІММ: www.uimm-art.org

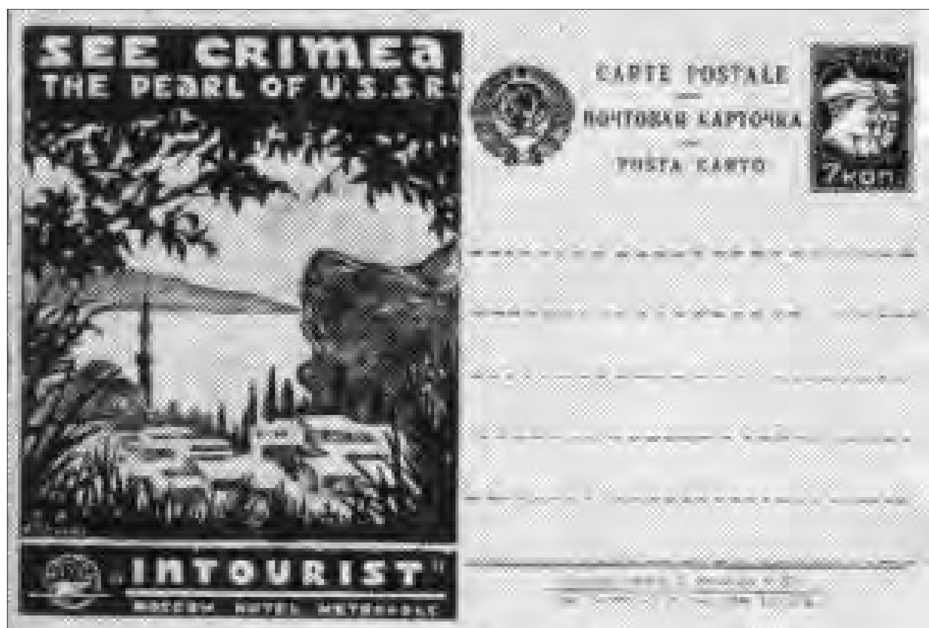
УІММ находиться при 2320 Вест Чикаґо Авеню. Тел.: (773) 227-5522.

У наступному числі „Свободи" буде вміщено докалдну розповідь про УІІМ Лариси Хрептовської-Райфел і Віри Боднарук.

УІММ

ФІЛАТЕЛІЯ

Коли української мови не стало на поштових листівках СССР

1930 р. Краєвид Криму на листівці для чужинців.

1931 р. Службові написи на листівках робилися на восьми мовах

Написи українською мовою на поштових листівках СССР були звичайною справою в 1925-1932 роках, під час так званої українізації державного життя, доки з волі Сталіна та його підручних не почалося масове переслідування усього українського. Як розгорталася історія поштової листівки? 23 грудня 1925 року в обіг було випущено картки з марками 7 копійок і написами „Поштова картка" російською і французькою мовами на кожній, а в другому рядку - українською („Поштова листівка"), або білоруською, грузинською, вірменською чи азербайджанською мовами. Такі картки з марками інших номіналів випускалися і в наступних роках. Від 1926 року, крім зазначених мов, з'явився також напис модною тоді мовою есперанто. Так було до 1931 року, коли на листівці стали вміщувати написи відразу на восьми мовах - додалася таджицька. Такі листівки було введено в обіг восени 1930 року, але вже в 1932 році, під час масових репресій проти української інтеліґенції, українська мова зникла з листівок - залишилися тільки російська, французька та есперанто. Після Другої світової війни, від 1949 року, на листівках залишилася тільки російська мова: Москва-переможниця почала заходи по впровадженню в країні єдиної мови панівного народу.

Одночасно з поштовими листівками стандартних випусків від 1926 року випускалися також реклямні поштові листівки, на яких вміщувалися написи і малюнки реклямного характеру. На них спершу можна було побачити рекляму, що стосувалася України, але з написами російською мовою. У 1926 році, зокрема реклямувалися газета „Гудок", серед видавців якої були Києво-Воронезька залізниця, цигарки „Чорномор" і „Жемчужина (перлина) Криму", Харківське відділення Державного видавництва Російської Федерації, „Кримтютюнтрест". У 1930 році на листівці було забражено краєвид Криму з написом англійською мовою „See Crimea. The Pearl of USSR".

У 1927 році комуністичні ідеологи збагнули, що листівки можна використовувати не тільки для реклями, а й для пропаганди советського способу життя. На таких реклямно-аґітаційних випусках знову з'явилися написи мовами союзних республік, агітаційні тексти стали перекладати українською мовою. За що саме агітували такі поштові листівки? У 1930 році вийшла листівка з закликом українською мовою: „Укрдержторг. Збирайте і здавайте Держторгу ганчір'я, кості, макулатуру, металобрухт, бите скло, старий одяг, калоші, щетину, кінське волосся, пух-перо. За утиль Держторг платить гроші!"

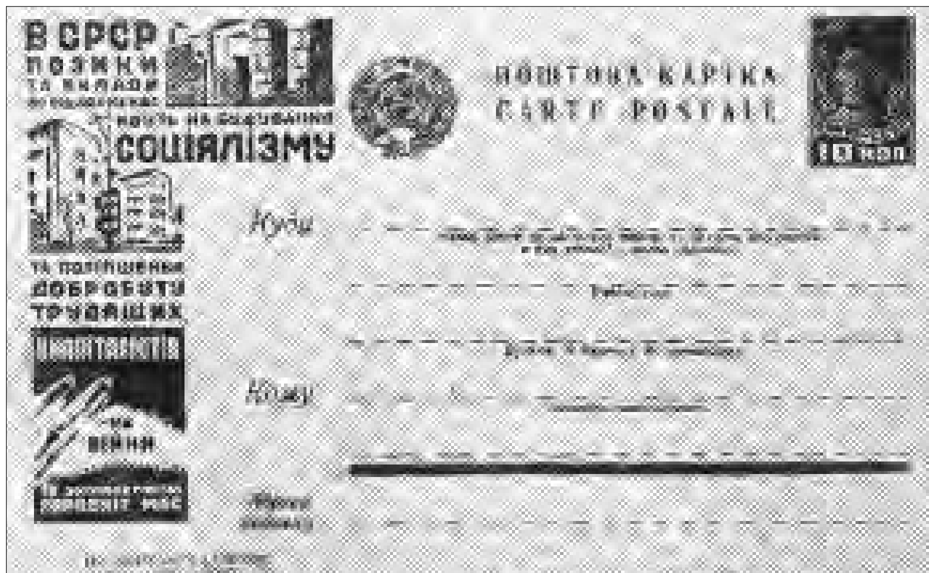
З наступного 1931 року листівки українською мовою Народний комісаріят пошти і телеграфу СССР видавав регулярно. Ось написи на деяких з них: „Застосовуйте для обробітку цукрового буряка багаторядкові рала з кінською і тракторною тягою! Супроти ручного обробітку збережете 30-40 відс. робочої сили і прискорите працю!", „Не запізнюйтеся з прориванням цукрового буряка! Буряк, прорваний при двох листочках, дає врожай з гектара 281 цнт., при 4-ох листочках - 279 цнт., при 6 листочках - 259 цнт.", „Суцільною колективізацією бурякосіючих районів забезпечимо цукрову промисловість сировиною, країну - цукром!", „Колгоспники і одноосібники! Кон трактуйте і сійте цукровий буряк! Цукровий буряк збільшує дохідність господарства!", „Члени кооперативи! Своєчасно сплачуючи пайові внески, зміцнюй свою споживчу кооперативу!", „Організація робітничої контролі - основна ланка кооперативної праці, бойове завдання споживчої кооперації!", „Виконаємо наказ партії Леніна, спрямуємо усі сили на поліпшення робітничого постачання, зниження цін і підвищення реальної платні", „Махорковод! Законтрактуй і збільшуй насадження махорки! Своєчасним і уважним доглядом за махоркою ти поліпшиш якість сировини, підвищиш дохідність господарства. Здавай усю сировину на приймальні пункти. Жодного грама спекулянтові і перекупникові - ворогу советської влади! Знищимо корчемку!", „Буряководи колгоспники і одноосібники! Механізуйте збирання цукрового буряка!", „Буряководи колгоспники і одноосібники! Бережіть накопаний буряк від в'янення! Начищений буряк складай в купу і накривай землею!", „Буряководи колгоспники і одноосібники! Здавайте повністю урожай цукрового буряка цукровим заводам. Затаювання законтрактованого буряка від заводу веде до збитковости господарства і незабезпечености сировиною цукрової промисловости, країни - цукром!". Опісля ряд листівок українською мовою радив, коли слід сіяти буряки, як обрізати гичку, як зберігати врожай у полі. В 1932 році з'явилися дві останні листівки українською мовою теж з закликами щодо вирощування цукрового буряка. На жодній з агітаційних листівок не було й згадки про культуру українського народу, його звичаї, його побут. Україну видавці летючок розглядали тільки як сировинну базу, яка має забезпечувати СССР махоркою і цукром та й годі. Лише в 1946 році з'явилася ілюстрована поштова листівка російською мовою з портретом комуністичного письменника Миколи Островського, який походив з Шепетівки. Наводилася також його цитата (подаю в перекладі з російської: „Тільки вперед, тільки на лінію вогню, тільки через труднощі до перемоги і тільки до перемоги - і нікуди інакше".

У 1930-ті роки на листівках російською мовою переважали заклики воєнного характеру („Не страшний газ, коли є протигаз", „Вивчай військову техніку!") політичного („Куркуля, скупщика, позбавленця, шкідника - геть з промкооперативної артілі!", „Геть суд Лінча! Хай живуть негритянські робітники!") цитати Сталіна („Узятися врешті за справу транспорту по-більшовицькому і зрушити її вперед!").

Водночас Москва була змушена випускати листівки кількома мовами народів СССР, які зовсім не розуміли російської мови. Так, в 1940 році було випущено стандартну поштову листівку для окупованої Латвії з щойно створеною маркою Латвійської СССР і службовми написами російською і латвійською мовами, в 1930-му - ілюстровану поштову листівку за арабською і латинською абетками, а також російською мовою і латинкою, того ж року вийшла листівка з написами російською і киргизькою мовами. У 1931 році на листівках для Середньої Азії теж були написи російською, узбецькою мовами і латинкою. Для українців таких поштових видань Москва не робила.

Левко Хмельковський

1931 р. Аґітаційні листівки з українськими написами.

Ділимося сумною вісткою, що 27 серпня 2006 р.
у Schenectady, NY упокоївся в Бозі

СВ. П.

МИРОН БУЧАК

Покійний був людиною надзвичайної доброти, чести, гідности і духовности. Його присутність збагатила життя багатьох людей.

Вічна Йому пам'ять!

ОКСАНА ЯЦІВ

П О Д Я К А

Дня 14 березня 2006 р. у Філядельфії, Па., відійшла у вічність наша дорога МАМА, БАБА і ПРАБАБА

СВ. П.

ІВАННА СУБТЕЛЬНА

Родина оцим складає якнайщирішу подяку усім, хто виявив співчуття і брав участь в похоронних відправах. Зокрема дякуємо отцеві Юрієві Корпелеві за уділення Святих Тайн і за відслуження похоронних обрядів.

Дякуємо за промови і поминальні слова висловлені підчас Панахиди і тризни п. Анні Максимович від Союзу Українок і Ігореві Чижовичові від УСО „Тризуб".

Рівнож дякуємо всім жертводавцям, які даткували на ось такі цілі:

НА СЛУЖБИ БОЖІ за упокій душі Іванни Субтельної в парафії Царя Христа у Філядельфії, в церкві св. Юра у Львові, і в церкві св. Андрія на Левандівці у Львові:

Ігор і Марія Чижович, Віра Пак, Олена Головчак, Анна і Роман Максимович, Марта Яримович, Ольга Лукасевич, Богдан і Христина Турченюк, Роман Михалевський, д-р. Ярослав і Марія Колибабюк, Ольга Бохна, Марія Долинська з родиною, Марія Гарматій, Каролина Конрад, Ігор і Соня Конрад, Ляриса і Петро Кебуз, Оксана Бубела і Марія Макар у Львові.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:

Євген Швак, Юрій Данилів, Борис і Ніля Павлюк, Володимира Лучків, Теодор і Ірена Турчиняк, Олена Головчак, Віра Пак, д-р Ярослав і Надія Залінські, Роман і Александра Городиські, Богдан і Христина Турченюк, Роман Михалевський, д-р Ярослав і Марія Колибабюк, Стефан і Марія Абрам, Емілія Войчич, Александер Михалюк, Каролина Конрад, Маркіян і Люба Онуферко, Ляриса і Петро Кебуз, Богдан і Зірка Кебуз, Іреней і Оксана Ісаїв, Мирон і Славомира Білас, Іван і Наталка Коропецькі, Людмила Палатайко, Юрій і Александра Раковські, Орест і Марія Субтельні, Лада Онишкевич, Юрій Ференцевич.

Разом: 2,150.00

НА У.С.О. „ТРИЗУБ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:

Євген Швак, Ігор і Марія Чижович, Володимира Лучків, Зенон і Людмила Чайковські, Ольга Гайдук, Богдан Пазуняк, Марія Плахта, Ольга Бохна, Анна Борис, родина Долинських, Марія Гарматій, Марійка і Адріяна Гельбіг, Каролина Конрад, Ляриса і Петро Кебуз, Іреней і Оксана Ісаїв, Тамара Ісаїв і Bill Davis, Ярко і Калина Козак, Орест і Марія Субтельні.

Разом: 1,840.00

НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ:

Д-р Наталія Пазуняк з родиною – 250.00 дол.

СКЛАЛИ КВІТИ НА МОГИЛУ:

Юрій і Марія Пазуняк, Ольга Гайдук з родиною Ісаївих, Дора Винницька з родиною, Юрій Лучків, Богдан Миндюк, Пл. курінь „Бурлаки", East Orange Board of Education, SAP Project Team at Barr Laboratories.

З болем серця і сумом повідомляємо дальшу родину, приятелів і знайомих, що 2 серпня 2006 р. в Понтяку, помер мій найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

СВ. П.

д-р ІВАН ГАЛИЦЬКИЙ

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАРАСТАС
були відправлені в Понтяку, а
ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА
відбулася в церкві св. Йосифа в Чикаґо, Іл.
Похорон на цвинтарі св. Миколая.
Дякуємо всім за співчуття, молитви, пожертви на Служби Божі і квіти.

Покійний залишив горем прибиту:

дружину	– ОКСАНУ СЕМБАЙ ГАЛИЦЬКУ
синів	– ОРЕСТА і ТРІНІ
	– АНДРІЯ і СТЕФАНІЮ
	– НЕСТОРА і МАРТУ
внуків	– НАТАНА і ЛЮБУ
	– ЛІДУ, ТАРАСА і ВІРУ
	– АНТОНА і ТИМОТЕЯ
правнука	– ОЛЕКСАНДРА ДЕВІНА
шваґерку	– ОЛЬГУ СЕМБАЙ

ближчу і дальшу родину в ЗСА, Україні, Арґентині і Канаді.

Покійний присвятив своїх 50 років життя, щоб зменшити людські недуги, біль і терпіння. Був першим українцем, відзначеним медалею за 50-ти літню працю, як лікар на з'їзді делеґатів 6 травня 1989 р. в Дірборн, Миш.

Д-р Галицький народився в Польщі, в Сяноку 8 травня 1917 р. Закінчив медичні студії на університеті в Києві 20 серпня 1934 р. До 1940 р. працював як лікар в Київському дитячому шпиталі і потім у Тернополі, в шпиталі, де лікувалися люди хворі на тиф. Був лікарем в Устриках (Польща) і Сомордa (Німеччина) в 1944 р.

В 1945-1946 р. служив в Бельгії, як медичний офіцер для польських жовнірів в американському війську. Життєва мандрівка післала його до Арґентини, де працював як біохеміст, а потім до Чикаґо в Америці, де працював в шпиталях Нортвест і Дрант. Перейшовши медичні іспити в Іова Висканcин і Мишиґен в 1966 р., вирішив розпочати псхіятричну практику в Понтяку, Мишиґен.

З любов'ю і пошаною ми згадуємо і молимося за Його душу.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що в п'ятницю, 25 серпня 2006 р. У Джерзі Сити Н. Дж. відійшов у вічність на 62 році життя наш найдорожчий
ТАТО, ДІДО і БРАТ

СВ. П.

СТАНИСЛАВ КРАВЧУК

нар. у 1943 р. в Німеччині.

Від 1950 р. проживав у Джерзі Сити, 20 років працював як механік у Royce Chemicals, Newark. Перейшов на пенсію 20 років тому.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 28 серпня 2006 р. в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сити Н. Дж.

Залишені у смутку:

сини	– РОБЕРТ з дружиною СУЗАН
	– КРИСТОФЕР з дружиною ТЕРЕСОЮ
доньки	– ХРИСТИНА КНЕЙП з мужем ЛУЇ
	– СТЕФАНІЯ КРАВЧУК
брат	– МИХАЙЛО ЧЕПІЛЬ з дружиною ЛОРОЮ
	ВНУК

та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!